

Program LEADER „Měníme Hranicko“

Příručka pro žadatele

ve Fichi č.6

Spolkový život a sport

k Výzvě č. 1/2011

Tato publikace slouží jako návod pro žadatele, kteří předkládají Žádost o dotaci na realizaci projektů v rámci naplňování Strategického plánu LEADER „Měníme Hranicko“ a to ve Výzvě č. 1/2011, **konkrétně ve Fichi č.6 Spolkový život a sport.**

Místní akční skupina

Rozvojové partnerství Regionu Hranicko

Tř. 1. Máje 2063

753 01 Hranice

Tel. 581 601 716, email: ropa@regionhranicko.cz

Rozvojové partnerství
Regionu Hranicko

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí.

Kontaktní osoby:

Mgr. František Kopecký – manažer MAS

Tel. 773 583 020, email: f.kopecky@regionhranicko.cz

Lucie Machová – finanční manažerka/asistentka MAS

Tel. 773 593 020, email: l.machova@regionhranicko.cz

Obsah:

1. CHYSTÁME PROJEKT	3
1.1. Fáze vzniku projektového záměru.....	4
1.2. Fáze seznámení se s podmínkami programu.....	5
1.2.1. Komentáře k textu Výzvy č.1/2011.....	..6
1.2.2. Komentáře k textu Fiche.....	..7
1.2.3. Komentář Pravidel IV.1.2.	24
1.3. Fáze vyplnění formuláře Žádosti o dotaci.....	25
1.4. Administrativní postupy příjmu, kontroly a hodnocení Žádostí .	29
2. NÁZVOSLOVÍ A ÚVOD DO SVĚTA LEADER.....	34
3. JAK ZAPOJIT VEŘEJNOST	39

Pzn.: Pro každou vyhlášenou Fichi existuje samostatná verze Příručky pro žadatele, tato je určena pouze pro žadatele v rámci Fiche č.6 Spolkový život a sport, pokud jste žadatelem v rámci jiné Fiche, opatřete si příslušnou verzi. Všechny 3 publikace jsou ke stažení na www.regionhranicko.cz/leader → Aktuální výzva → Příručky pro žadatele

Doporučení: Místní akční skupina (dále jen MAS) Rozvojové partnerství Regionu Hranicko má za sebou v letech 2008 - 2010 již tři vyhlášené a zadministrované Výzvy. Jelikož roste počet těch, kteří s touto příručkou pracují opakovaně, upravili jsme pro tuto Výzvu rozložení kapitol Příručky. Tato verze začíná ihned realizační částí s přímými návody a komentáři k přípravě a podání Žádosti o dotaci. Vám, kteří se s touto publikací a především s dotacemi z Programu LEADER „Měníme Hranicko“ setkáváte poprvé, doporučujeme seznámit se nejprve s kapitolami 2. a 3. a pak teprve pokračovat následující kapitolou 1.

1. CHYSTÁME PROJEKT

První kapitola, tzv. realizační část Příručky pro žadatele popisuje chronologicky celý proces z pohledu Vás žadatelů, od vzniku nápadu, vytvoření a podání Žádosti o dotaci, přes vyhodnocení MAS až po podpis Dohody o poskytnutí dotace se Státním zemědělským intervenčním fondem (dále jen SZIF).

Pzn.: Období realizace projektu, jeho úspěšné vyúčtování, ukončení, předložení Žádosti o proplacení, zajištění udržitelnosti projektů a cestu k bezproblémovým kontrolám poskytovatelů dotace po ukončení projektu se vztahují pouze ke schváleným žadatelům a nejsou předmětem této publikace. Ovšem je samozřejmé, že důležité informace z realizační fáze Vašich projektů, které mají nějaký vztah a vliv na fázi přípravnou, jsou již obsahem následujících kapitol.

Žadatelé se při podání Žádosti o dotaci, realizaci projektů a dalších nezbytných procesech musí řídit podmínkami stanovenými v celkem čtyřech dokumentech (odkazy na jejich umístění viz další kapitoly):

- a) Výzva č. 1/2011 pro předkládání Žádostí o dotaci na realizaci projektů v rámci naplňování Strategického plánu LEADER „Měníme Hranicko“ (dále jen Výzva)
- b) Plný text příslušné Fiche, v rámci které podává Žádost o dotaci (dále jen Fiche).
- c) Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty v rámci opatření IV.1.2. Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013 v platném znění (dále jen Pravidla IV.1.2.)
- d) Metodika pro tvorbu Fichí a specifické podmínky opatření IV.1.2. (dále jen Metodika Fichí)

Žadatel je proto povinen se s jejich kompletním zněním seznámit a těmito podmínkami se řídit.

Doporučení: Jedná se o v některých místech dosti složité a nepřehledné texty, které navíc popisují celou tuto fázi bez chronologického členění. Žadatelům proto doporučujeme následující postup:

- *Postupovat dle této příručky, která střídá několik metodických přístupů: seřazení podmínek ze všech čtyřech dokumentů do chronologického a logického sledu, odkaz na příslušné pasáže jednotlivých dokumentů v bodech, kdy je jejich plná znalost potřebná, doplnění doslovně ocitovaných podmínek o vysvětlující komentáře a podrobnější informace, doporučené návody a rady, jak danou podmínku uchopit a zvládnout.*
- *Tam, kde to příručka doporučuje, seznámit se s plnými texty jednotlivých dokumentů. Příručka pro žadatele, ač se snaží o maximální přesnost a všeobsažnost ze svého titulu NEMŮŽE nahradit tyto čtyři zásadní dokumenty, které jsou této Příručce nadřazené.*

1.1. Fáze vzniku projektového záměru

Tato kapitola nemá za cíl vyškolit žadatele v oblasti vzniku a realizace projektů, pouze podává velmi stručné a okleštěné vysvětlení základních pojmů a dá se snad nazvat ultrastručným průvodcem vzniku Vašeho projektového záměru. Proto text této podkapitoly nepovažujte za vyčerpávající, ani obecný, je přímo cílen pro žadatele do programu LEADER na Hranicku.

Co je to projekt:

Termín projekt má spoustu více či méně podobných definic, pro naše účely je nejvhodnější asi toto vysvětlení:

Soubor navazujících aktivit uskutečňovaných organizovaným způsobem, s jasně definovaným začátkem a koncem, realizovaných na určitém místě, během určité doby a s určitými zdroji, za účelem dosažení specifických požadovaných výsledků, aby byly uspokojeny jasně definované cíle.

Vznik projektového nápadu (záměru):

V procesu vytváření projektového nápadu je potřeba soustředit pozornost na následující otázky:

- a) Čeho chceme dosáhnout? (cíl)
- b) Proč potřebujeme tento projekt? (účel)
- c) Jak ho můžeme dosáhnout? (aktivity)

Ihned po vzniku projektového nápadu je potřeba často ihned zhodnotit a promyslet jeho reálnost. Častou metodou k tomuto zhodnocení je test CARMAT:

- (Clear) Jasný: Je aktivita, která se vztahuje k cíli, jasně definovaná?
- (Attractive) Atraktivní: Vyvolává změny?
- (Realistic) Realistický: Je celkový úkol (byť znamená výzvu) fyzicky možný?
- (Measurable) Měřitelný: Budou hledané výsledky viditelné poté, co bude daný úkol projektu splněn?

- (Accepted) Akceptované: Je přijatelný pro osoby, kterých se projekt týká? Jaký přínos bude projekt představovat pro organizaci nebo skupinu?
- (Time-bound) Časově zavazující: Jaká je lhůta pro jeho dokončení?

Jakmile máte jasnou představu o výše zmíněných prvcích, je vhodné Váš nápad rozepsat do stručné písemné podoby. Využít k tomu můžete Formulář projektového námětu, který pro žadatele připravilo Rozvojové partnerství regionu Hranicko spolu s Hranickou rozvojovou agenturou. Jednoduchý a stručný formulář najdete na adrese www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/projektove-namety. Jeho vyplněním Váš projektový záměr zařadíte do databáze projektových námětů regionu Hranicko. Databáze je interní a není nikde zveřejněna. Nemusíte se proto bát odcizení Vašeho know-how. Po vyplnění formuláře budete pravidelně informováni o možnostech získání dotací pro svůj záměr (tedy nejen těch z Programu LEADER), nabízí se též možnost bezplatné konzultace a upřesnění Vašeho záměru s místními odborníky. **Zvláště Vás, žadatele v Programu LEADER „Měníme Hranicko“ žádáme o vyplnění tohoto dotazníku.** Umožní nám lépe monitorovat zájem o jednotlivé vyhlášené fiche, případně Vás zavčas upozornit na možný nesoulad Vašeho záměru s podmínkami programu apod.

1.2. Fáze seznámení se s podmínkami programu

Doporučení:

Tato kapitola je komentovaným průvodcem obsahu plného textu Výzvy č.1/2011, vyhlášených Fichí, Metodiky Fichí a Pravidel IV.1.2. Proto doporučujeme mít pro další postup při ruce text Výzvy, text Fiche č.6 Spolkový život a sport, text Metodiky Fichí a text Pravidel IV.1.2. (odkazy na dokumenty jsou uvedeny na začátku příslušných podkapitol). Můžete tak porovnávat danou podmínku či informaci s jejím komentářem v této příručce.

Pro zjištění, zda Váš projektový záměr je podporovatelný z Programu LEADER „Měníme Hranicko“ a má tedy vůbec smysl uvažovat o podání Žádosti v tomto programu, je vhodné seznámit se nejdříve s **podstatnými podmínkami programu**. Mezi tyto podstatné podmínky programu můžeme zařadit např. **oprávněnost žadatele, nutnost předkládání pravomocného stavebního povolení či jeho ekvivalentu, vyřešené vlastnické/nájemní vztahy k předmětu projektu ad.** Pokud byste je nespĺňovali, musíte se na jejich splnění přednostně zaměřit a je bohužel možné, že se Vám jejich splnění během dvou měsíců trvání výzvy nemusí podařit.

Tyto **podstatné podmínky programu** jsou v textu zvýrazněny rámečkem.

1.2.1. Komentáře k textu Výzvy č.1/2011

Plný text **Výzvy č. 1/2011 pro předkládání Žádostí o dotaci na realizaci projektů v rámci naplňování Strategického plánu LEADER „Měníme Hranicko“** naleznete na webové adrese www.regionhranicko.cz/leader v sekci Aktuální výzva, na vyžádání na obecních a městských úřadech všech 31 obcí Hranicka či v kanceláři MAS.

1. bod přináší kontaktní údaje MAS, která výzvu vyhlásila.

2. bod přináší seznam Fichí, které jsou v daném kole vyhlášeny včetně typů aktivit a vhodných žadatelů. Ve Výzvě č.1/2011 vyhlásilo Rozvojové partnerství tyto 3 fiche:

- Fiche č.2 Zemědělské a potravinářské produkty
- **Fiche č.6 Spolkový život a sport**
- Fiche č.9 Zakládání a rozvoj mikropodniků

Už tento 2. bod Výzvy Vám tedy poskytne základní odpovědi: Je můj projektový záměr mezi vhodnými typy aktivit či je některému z nich alespoň podobný? Našel jsem sebe nebo organizaci, kterou zastupuji mezi oprávněnými žadateli? Pokud tomu tak není, zkuste přemýšlet, zda se nositelem Vašeho projektu může stát některý z přípustných žadatelů či lze Váš projekt upravit tak, aby se mezi vhodnými typy aktivit octl.

Dále tento bod uvádí celkovou částku, která může být v této Výzvě mezi žadatele rozdělena.

2. bod Vám říká, kdo a jak musí žádost předložit a především v jakých termínech. Při známém přístupu „nejvíc se toho stihne poslední den před uzávěrkou“, jsme uzávěrky sběru žádostí odlišili o jeden den pro každou fichi, tak abychom my i Vy případný nápor žadatelů v závěru výzvy zvládli. Tyto termíny jsou závazné a **NEMĚNNÉ!** Výzva dále říká, že Žádost o dotaci musí být podána v podobě vyplněného formuláře Žádosti včetně všech povinných a nepovinných příloh a popisuje výjimku z této podmínky, které se vztahuje pouze k dokumentům vydaných či ověřených stavebním úřadem. Ve snaze umožnit žádat co nejširšímu okruhu zájemců jsou termíny dodání těchto příloh posunuty až na polovinu června (více podrobně o tom, řádek 18, str. 23). Dále tento bod vymezuje formu, v jaké má být Žádost o dotaci podána. Žádost o dotaci bude podána na MAS jako **vyplněný Formulář Žádosti o dotaci na DVD nebo CD a 1 paré povinných a nepovinných příloh v papírové podobě**. Pokud Žádost nepředložíte kompletní, bude bohužel administrace Vaší žádosti ukončena (podrobněji o této fázi viz kap 1.4. str. 29-30).

4. bod poskytuje základní seznámení s důležitými milníky administrace Žádosti o dotaci a informace o mantinelech způsobilosti výdajů. Tyto postupy budou podrobně rozebrány v kap. 1.4. str. 29-31 této Příručky, proto obsahu tohoto bodu zatím nemusíte porozumět. Důležitý je však poslední odstavec: **taxativně vymezuje území působnosti MAS Rozvojové**

partnerství, tzn. pouze projekty realizované na tomto území, mohou být z Programu LEADER „Měníme Hranicko“ podpořeny. Samozřejmě tím není myšleno, že by projekt musel být realizován na celém území všech 31 obcí Hranicka, nesmí však být realizován mimo toto území.

5. bod pak přináší kompletní seznam a odkazy ke stažení závazných pravidel programu jak pro žadatele, tak i pro samotnou MAS.

Pokud jste tedy ve Výzvě nenašli podmínku, která by podání Vaší žádosti vylučovala, můžete směle pokračovat dále.

1.2.2. Komentáře k textu Fiche

Tzv. Fiche je závazný a standardizovaný soubor podmínek, pravidel, cílů, kritérií a dalších informací, kterými se musí MAS i žadatel během realizace Programu LEADER „Měníme Hranicko“ řídit.

Obsah fichí je v souladu se Strategickým plánem LEADER (dále jen SPL) „Měníme Hranicko“ a podmínkami Programu rozvoje venkova ČR (dále jen PRV). (Více o tom viz kapitola 2. Názvosloví a svět LEADER této Příručky, str. 34-39)

Kompletní text Fiche č.6 Spolkový život a sport naleznete na adrese www.regionhranicko.cz/leader → Aktuální výzva → Vyhlášené fiche.

(ostatní Fiche naleznete na www.regionhranicko.cz/leader → Dokumenty ke stažení → Fiche_SPL_Menime_Hranicko)

Fiche i tato příručka se v některých pasážích odkazuje na dokument Metodika Fichí, taktéž tento dokument budete při přípravě Vaší Žádosti občas využívat.

Metodiku Fichí naleznete ke stažení ve formátu .pdf na adrese www.regionhranicko.cz/leader → Aktuální výzva → pravidla.

Vaše žádost musí být podána v rámci vybrané Fiche, která svým cílem a obsahem odpovídá zaměření Vašeho projektu. Vaše žádost musí být v souladu se všemi podmínkami uvedenými v dané fichi.

Důležitý je fakt, že většina podmínek Fiche i Pravidel IV.1.2. má stanoven konkrétní typ sankce (písmeno na konci textu podmínky za středníkem), tzn. pokud danou podmínku nesplníte či neprokážete při kontrole, bude na Vás daná sankce uplatněna. Konkrétní popisy typu sankcí naleznete v Části A, bod 13. Snížení částky dotace (str. 17) Pravidel IV.1.2.

Řádek 4.

Pro začátek je jistě seznámit se s cílem a charakteristikou Fiche a zauvažovat, zda Váš projektový záměr tomuto cíli a charakteru odpovídá, či jak se jim lze ještě více přiblížit.

Velmi důležitou pasáží je souhrn typových aktivit, které lze z Programu LEADER „Měníme Hranicko“ v rámci dané Fiche podpořit. V případě nejasností doporučujeme konzultaci s pracovníky MAS.

Řádek 5.

Jelikož je Program LEADER jednou z os a tedy součástí PRV, také Fiche z tohoto programu vycházejí. Především v tom, že každá Fiche musí být přiřazena k některému z **opatření PRV**, též jinak řečeno cíle, typy aktivit a některé podmínky jsou shodné jak pro konkrétní opatření PRV, tak pro Fiche, která je k tomuto opatření přiřazena. Fiche tedy z tohoto opatření vychází.

Řádek 6. Režim podpory a maximální míra pro hlavní opatření.

Jedná se o jeden z nejdůležitějších řádků ve Fichi mající zásadní vliv na přijatelnost Vašeho projektu a také na míru dotace, kterou pro svůj projekt můžete získat. Proto je popis tohoto řádku rozdělen do několika podkapitol:

6.1. Míra podpory

Na tomto místě osvětlíme, co znamená míra podpory pro Váš projekt, nehledě na volbu režimu podpory, čemuž je věnována další podkapitola.

Míra podpory určuje, jaké procento dotace můžete v dané Fichi získat. **Přidělené procento určuje, jak velká část Vašich způsobilých výdajů Vám bude zpětně po ukončení projektu (podání a kontrole Žádosti o proplacení) proplacena na Váš účet.** Když tedy Vaše Fiche má přidělené procento dotace např. 80%, znamená to, že nejdříve musíte z vlastních prostředků (z půjčky, úvěru apod.) zafinancovat celý projekt, pak Vám bude navraceno 80% způsobilých výdajů, které jste v rámci projektu vydal. 20% je tedy tzv. **spolufinancování** a musí tak být hrazeno z Vašich vlastních zdrojů.

Pzn.: Pouze pokud je projekt realizován obcí nebo svazkem obcí může být až celá částka spolufinancování hrazena rovněž z rozpočtů územních samosprávných celků, aniž by to bylo považováno za dvojí financování (viz Řádek 16. Podmínka 4., str. 16-17).

Rovněž upozorňujeme na fakt, že míra podpory je ve Fichi uvedena jako maximální možná a Vy jako žadatelé si ji můžete dle svého uvážení snížit, jelikož je toto snížení předmětem preferenčního kritéria č. 15 (podrobněji o tom Metodický pokyn pro hodnocení projektů ve Fichi č.6, ke stažení na www.regionhranicko.cz/leader →Aktuální výzva→Metodický pokyn pro hodnocení projektu)

Pravidla dále umožňují zajistit Vaše vlastní spolufinancování také za využití tzv. **věcného plnění**, tedy **poskytnutí vlastními silami zajištěných stavebních prací**. Za stavební práce lze považovat pouze takové, které jsou uvedeny v Katalogu stavebních prací RTS Brno (k dispozici má většina stavebních firem, žádejte po dodavateli Vašich stavebních prací). Objem Vaší práce,

kerou do realizace projektu vložíte formou věcného plnění, pak vykážete v Žádosti o proplacení, a finanční hodnota této práce dle katalogu stavebních prací bude brána, jakoby se jednalo o Vaše spolufinancování. Jinak řečeno, objemem vlastní práce nahradíte finanční částku, kterou byste někomu jinému za takovou činnost zaplatili. Věcným plněním tak snižujete výši vlastního spolufinancování. Věcné plnění může tvořit dokonce celý objem Vašeho spolufinancování, vždy však musí jít pouze o stavební práce. V případě, že hodláte věcného plnění ve Vašem projektu využít, doporučujeme konzultaci s pracovníky MAS. Sadu podmínek při využití věcného plnění reprodukuje z různých Pravidel PRV také v materiálu *Jak na věcné plnění* (ke stažení na www.regionhranicko.cz/leader→Aktuální výzva→Pravidla→jak_na_vecne_plneni-vyzva1-2011.pdf). U Fiche č.6 je využití věcného plnění rovněž zvýhodněno v zisku bodů u preferenčního kritéria č. 7 (podrobněji o tom Metodický pokyn pro hodnocení projektů ve Fichi č.6, ke stažení na www.regionhranicko.cz/leader →Aktuální výzva→Metodický pokyn pro hodnocení projektu)

Pzn.: Při využití věcného plnění musí být toto věcné plnění vždy zaúčtováno v účetnictví příjemce dotace, přičemž záleží na zvoleném režimu podpory (viz níže): v režimu „nezakládající veřejnou podporu“ a „de minimis“ nemusí být věcné plnění zaúčtováno jako investice, v režimu „blokované výjimky“ musí být zaúčtováno jako investice.

6.2. Volba režimu podpory

V tomto ohledu došlo od roku 2011 v Programu LEADER ke značnému uvolnění, zjednodušení a rozšíření přípustných žadatelů a projektových záměrů ve vztahu k tzv. **veřejné podpoře**.

Velmi zjednodušeně řečeno, Evropská unie si už v zakladatelské smlouvě stanovila, že „se společným trhem jsou neslučitelné jakékoliv formy podpory poskytované státem nebo ze státních prostředků, které zvýhodňováním určitých podniků nebo určitých odvětví výroby narušují soutěž nebo hrozí narušením soutěže, pokud nepříznivě ovlivňují obchod mezi členskými státy“.

EU však zároveň využívá dotačních nástrojů k rozvoji ekonomických aktivit svých obyvatel, vyrovnávání životní úrovně na území EU, zachování kulturního dědictví apod. Princip dotací už tedy ze své podstaty toto ustanovení popírá. Proto existují velmi podrobné (a nutno říct pro laika velice složité) podmínky, za kterých je takováto **veřejná podpora** (tedy podpora definována výše) slučitelná či neslučitelná se společným trhem EU.

Přitom lze pod pojem „ekonomická aktivita“ zahrnout jakoukoliv činnost spočívající v nabízení zboží a/nebo služeb na trhu a to bez ohledu na právní formu, vlastnickou strukturu, způsob financování a neziskový charakter daného projektu. „Podnikem“ se pak v tomto případě rozumí: jakákoliv entita, která vyvíjí ekonomickou aktivitu ve smyslu definovaném níže bez ohledu na právní formu či neziskový charakter daného subjektu.

K výkladu **identifikace veřejné podpory** se v praxi užívá následujícího vysvětlení:

Pokud udělená podpora (zjednodušeně řešeno dotace) **splňuje následující znaky:**

- **je poskytnuta z veřejných prostředků** (v případě fondů EU je tato podmínka splněna vždy)

- narušuje nebo hrozí narušením hospodářské soutěže (zvýhodňuje nebo potenciálně zvýhodní jakoukoliv ekonomickou činnost, např. nabídku zboží nebo služeb na trhu)
- je selektivní (zvýhodňuje konkrétního podnikatele, skupinu podnikatelů či odvětví výroby na úkor těch, kteří podporu nezískali)
- má vliv na obchod mezi členskými státy (u ekonomické činnosti vždy existuje možnost, že bude ovlivněn podnikatel z jiného členského státu),

je takováto podpora identifikována jako veřejná a za slučitelnou (povolenou) může být prohlášena pouze za určitých podmínek, které její dopad omezují.

Podrobné vysvětlení toho, co je veřejná podpora, nabízí metodický pokyn **LEADER-verejna_podpora_metodika** (ke stažení na www.regionhranicko.cz/leader →Aktuální výzva →Pravidla). **Doporučujeme se s ním seznámit!!**

V minulých výzvách celá Fiche č.6 nezakládala veřejnou podporu a proto pro ni byly projekty, které veřejnou podporu naplňovaly, nepřijatelné. **Nyní může získat dotaci i projekt, který znaky veřejné podpory naplňuje, samozřejmě s jistými omezeními a za splnění určitých podmínek.**

Žadatel si tak dle charakteru projektu sám vybírá, ve kterém režimu podpory svůj projekt zrealizuje tak, aby neporušil výše uvedená vymezení a jemu udělená veřejná podpora byla přípustná.

Identifikace veřejné podpory u projektového záměru je však vždy na individuálním posouzení, proto v případě sebemenších pochybností doporučujeme konzultaci s Kanceláří MAS.

U Fiche č.6 jsou na výběr tři možné režimy:

- a) Z podstaty Fiche bude nejobvyklejší a mírou dotace 80% pro žadatele nejvýhodnější volbou režim **„Nezakládající veřejnou podporu“**. Tedy laicky řečeno, projekty nesmí primárně sloužit ke komerčnímu zisku, jejich součástí není provozování „ekonomických aktivit“ a bez dotace by nebylo možné uvedený projekt realizovat. Samozřejmě to neznamená, že by provozem např. kulturního domu nebo hřiště nemohly žádné příjmy vznikat, nesmí však příjemci přinášet ekonomické výhody. Tyto příjmy tak musí sloužit pouze jako úhrada provozních nákladů. Příjemce tedy např. nemůže stanovit za pronájem sálu či sportoviště nepřiměřený nájem či vstupné. Do tohoto režimu tak budou spadat veřejně přístupná hřiště, výletišť, klubové místnosti, knihovny, jejichž využití není zpoplatněno nebi jen symbolicky, zařízení, která se běžně nachází i v okolních obcích apod.

V tomto režimu je možno realizovat i neinvestiční výdaje.

Z následujících dvou režimů budou volit žadatelé, u nichž dochází k identifikaci veřejné podpory a doporučeny jsou i žadatelům, kde se objeví byť i jen pochybnosti. V rámci této Fiche se jedná např. o sportoviště či areál, který není k dispozici běžně v okolních obcích a

jeho využívání je zpoplatněno. Typicky to budou např. sjezdovky, golfové hřiště, tenisové kurty, fitness centra a podobná zařízení nehledě na to, že jejich provozovatelem a žadatelem o dotaci je třeba i nezisková organizace. Jde o to, že získáním dotace je žadatel zvýhodněn oproti jiným provozovatelům, kteří obdobné sportoviště provozují jako ekonomickou aktivitu. **V případě pochybností opět doporučujeme nejprve individuální konzultaci s Kanceláři MAS.**

Oba níže popsané režimy se liší mírou dotace a proto je režim „de minimis“ pro žadatele výhodnější (míra dotace 70%) než režim „blokové výjimky“ (40 až 60%). Blokovou výjimku tak zvolí pouze ten žadatel, který nesplňuje níže uvedené podmínky pro režim „de minimis“.

b) **Režim „de minimis“**

Základní podmínkou pro možnost čerpání v tomto režimu je fakt, že žadatel v letošním roce 2011 a zároveň ve dvou předchozích účetních obdobích (obvykle kalendářní rok tj. roky 2009 a 2010) **obdržel/obdrží dotace v režimu „de minimis“ z jakýchkoliv zdrojů v max. výši 200 000 EUR.** Výčet národních a evropských dotací a grantů, které jsou přidělovány v režimu „de minimis“, jde nad rámec této příručky, důležitý je fakt, že příjemce dotace je o tomto informován vždy ve smlouvě či dohodě s poskytovatelem dotace.

Při vlastním prověření, zda u Vás nedošlo k překročení výše uvedené částky, nezapomeňte tedy do tohoto součtu zahrnout i výši případné budoucí dotace z tohoto projektu podávaného do Programu LEADER „Měníme Hranicko“.

Dalším upřesněním je, že pro tyto účely se „obdržení dotace“ rozumí akt podpisu smlouvy či dohody s poskytovatelem dotace, ne samotné proplacení dotace. Započítat je tak nutno i výjimečné případy, kdy příjemce smlouvu podepsal, ale pak od realizace projektu odstoupil.

Jedná se o poměrně složitou záležitost, proto v případě pochybností či nějakého předchozího výraznějšího čerpání v režimu „de minimis“ se prosím obraťte na Kancelář MAS. Výši dosud obdržené podpory v režimu „de minimis“ totiž žadatel uvádí do Formuláře Žádosti o dotaci a čestným prohlášením stvrzuje její pravdivost. Pokud by kdykoliv v průběhu hodnocení žádosti, realizace projektu či období vázanosti projektu na účel bylo kontrolou zjištěno, že byla dotace v tomto režimu čerpána neoprávněně, může to vést k vyřazení projektu z programu či později k vrácení přidělené dotace.

[V tomto režimu je možno realizovat i neinvestiční výdaje.](#)

c) **Bloková výjimka**

Tento režim budou volit žadatelé, u kterých je identifikována veřejná podpora a navíc nesplní výše uvedené podmínky pro režim „de minimis“.

V případě tohoto režimu dochází k také výraznému omezení míry dotace. Ta se u „blokové výjimky“ řídí tzv. regionální mapou podpory a velikostí podniku. Ta stanovuje

pro oblast Střední Moravy a tedy i pro projekty realizované v rámci Programu LEADER následující míry dotace:

Malé podniky: 60%

Střední podniky: 50%

Velké podniky: 40%

Pravidla pak stanovují, že žadatelé typu obec a svazek obcí jsou automaticky považováni za velký podnik a v tomto režimu mohou získat pouze 40% dotace. U žadatelů typu NNO, církve a NNO se zařazení odvíjí od toho, zda vykonávají hospodářskou činnost, počtu zaměstnanců a obratu. **Podrobný popis toho, kam bude ten který žadatel zařazen, jde kvůli předpokládanému faktu, že v režimu „blokové výjimky“ bude podáno minimum projektů, nad rámec této příručky a musí být vždy individuálně konzultován s Kanceláří MAS.**

Důležitým omezením pro projekty v režimu blokové výjimky je nutnost **splnění tzv. „motivačního efektu“**.

Zjednodušeně řečeno, má mít správně tento režim dotace pro žadatele motivační efekt či účinek, to znamená v praxi vyloučení takových projektů, které byly zahájeny ještě před podáním žádosti o dotace, přičemž se v tomto případě „projektem“ nerozumí pouze výdaje, na které může být poskytnuta dotace z PRV, ale celý komplex činností realizovaných žadatelem za účelem dosažení cíle projektu – např. představovaný obsahem stavebního povolení, podnikatelským plánem apod. **Typicky jsou tak z podpory vyloučeny dostavby hrubých staveb, vybavení novostaveb či prosté nahrazení investice ve fungujícím zařízení.**

Splnění motivačního účinku je opět složitou problematikou s mnoha dalšími upřesněními v pravidlech a dalších dokumentech EU, jdoucí už nad rámec této Příručky. Navíc vyžaduje individuální posouzení, proto v případě volby režimu blokové výjimky se vždy obraťte s konzultací na Kancelář MAS.

[V tomto režimu je možno realizovat pouze investiční výdaje.](#)

Řádky 7 - 10.

Fiche mohou kombinovat (spojoovat) až 3 různá opatření PRV dohromady, přičemž vždy jedno opatření musí být tzv. „hlavní“, a 0-2 další pak mohou být tzv. „vedlejší“. Rozvojové partnerství tuto kombinaci opatření ve Fichích již nadále nevyužívá a proto jsou tyto řádky ve Fichi prázdné a pro žadatele irelevantní.

Řádek 11. Definice příjemce dotace

Řádek pro každou Fichi přesně vymezuje, kdo může být oprávněným žadatelem. U některých typů žadatele je potřeba ověřit, zda vznikl a funguje skutečně dle toho kterého zákona ČR, který je zde uveden (zvláště u NNO a ZSPO).

V případě nejasností doporučujeme konzultaci s pracovníky MAS.

Řádek 12. Maximální/minimální způsobilé výdaje

Tento bod je taktéž zcela zásadní. Říká, jaká musí být minimální a maximální výše způsobilých výdajů ve Vašem projektu. **Způsobilé výdaje** jsou takové, u kterých lze žádat o jejich proplacení, tedy stávají se předmětem dotace a splňují maximální limit stanovený ve Fichi. Způsobilé výdaje musí splňovat podmínky programu, **musí být konkrétně zmíněny v seznamu kódů způsobilých výdajů dané Fiche (viz Řádek 13)**, musí být přiměřené (ceny v místě a čase obvyklé), hospodárné (minimalizace výdajů při respektování cílů projektu), účelné (přímá vazba na projekt a nezbytnost pro realizaci projektu) a efektivní (maximalizace poměru mezi výstupy a vstupy projektu). Výdaje musí být identifikovatelné, prokazatelné a doložitelné potvrzenými účetními doklady apod.

Váš projekt může obsahovat i nezpůsobilé výdaje, takové pak musíte uhradit pouze z vlastních prostředků. Zde uvedené maximum a minimum tedy neznamená limity celkového rozpočtu projektu, ale pouze způsobilých výdajů, ze kterých Vám bude vypočtena dotace.

Pro lepší pochopení nabízíme několik příkladů, **které mohou taktéž napomoci správnému pochopení termínů používaných ve formuláři Žádosti o dotaci.** :

- a) Váš projekt má rozpočet 1.500.000 Kč a nemá žádné nezpůsobilé výdaje. Vše je v pořádku, způsobilé výdaje jsou v limitu, přidělená dotace bude tvořit 80% způsobilých výdajů, tedy 1.200.000,- Kč, které Vám budou připsány na účet po úspěšném ukončení projektu. Dosáhl jste max. možné míry podpory.

Ve Formuláři Žádosti:

Celkové výdaje projektu = 1.500.000 Kč

Nezpůsobilé výdaje projektu = 0 Kč

Způsobilé výdaje = 1.500.000 Kč

- b) Váš projekt bude mít rozpočet 1.800.000 Kč, z toho 1.500.000 Kč jsou způsobilé výdaje a výdaje ve výši 300.000,- Kč nesplňují podmínky způsobilosti výdajů a jsou tedy nezpůsobilé. Vše je v pořádku, způsobilé výdaje jsou v limitu. Ač je rozpočet projektu vyšší o 300.000 Kč, bude přidělená dotace stejně velká jako v případě a), nedosáhnete tedy celých 80% podpory. Snahou tedy je vždy omezit výši nezpůsobilých výdajů projektu.

Ve Formuláři Žádosti:

Celkové výdaje projektu = 1.800.000 Kč

Nezpůsobilé výdaje projektu = 300.000 Kč

Způsobilé výdaje = 1.500.000 Kč

- c) Váš projekt má rozpočet 1.800.000 Kč a všechny výdaje spadají do kategorie způsobilých výdajů. Projekt s takovým rozpočtem můžete klidně zrealizovat, ale překročili jste limit a částka 300.000 Kč bude pro účely formuláře Žádosti o dotaci opět považována a v něm uvedena jako za nezpůsobilý výdaj. Ač je rozpočet projektu

vyšší o 300.000 Kč, bude přidělená dotace stejně velká jako v případě a), nedosáhnete tedy celých 80% podpory. Projekt je vhodnější etapizovat (viz níže).

Ve Formuláři Žádosti:

Celkové výdaje projektu = 1.800.000 Kč

Nezpůsobilé výdaje projektu = 300.000 Kč

Způsobilé výdaje = 1.500.000 Kč

Jak vidno, do Programu LEADER se můžete přihlásit i s projektem třeba za 6.000.000 Kč, dotaci obdržíte ovšem pouze jako přidělené procento z maximálního limitu dané Fiche (např. u Fiche 6 tedy 80% z 1.500.000 Kč). Navíc musíte pamatovat na to, že v odpovídajícím rozsahu musíte uvést a pak také splnit a 5 let udržet všechny výstupy, které v projektu uvedete. Proto je účelnější v takovýchto případech spíše Váš projektový záměr rozetapizovat a do dané výzvy podat jen určitý výsek Vašeho záměru. To ovšem přináší jiné úskalí. Výstupem podpořeného projektu z Programu LEADER i z jiných dotačních programů musí být nějaký funkční celek, stavba, aktivita. Opět podáme jednoduchý příklad. Pokud chci zrekonstruovat dům v dezolátním stavu, ve kterém chci udělat divadlo a klubovnu a celkový rozpočet přesahuje limity dané programem, nemohu záměr rozetapizovat tak, že podám Žádost o dotaci pouze na kompletní výměnu oken, podlah a rozvodů vody, ale kvůli chybějícím elektrickým rozvodům a odpadům nebudou ani divadlo, ani klubovna po skončení této etapy provozuschopné. Do Programu LEADER musím podat projekt koncipovaný tak, že výstupem bude zprovoznění pouze klubovny, kde zrekonstruji vše potřebné a vybavím ji pro provozuschopný stav a divadlo ponechám na další etapu. Ač Vám možná takovéto řešení nezní logicky, podmínky programu jsou takto nastaveny.

Řádek 13. Způsobilé výdaje

Základním seznamem druhů a typů způsobilých výdajů je tzv. **seznam kódů způsobilých výdajů**, který přináší soupis evidenčních kódů a názvů jednotlivých způsobilých výdajů (dále jen kódy).

Oproti minulým výzvám došlo ze strany SZIFu k maximálnímu zjednodušení kódů způsobilých výdajů a ve Fichi č.6 tak zůstaly pouze čtyři. Toto zjednodušení přináší více svobody, ale také obezřetnosti při konkrétních plánovaných výdajích. Výdaje už se nerozlišují na týkající se rekonstrukce či nové výstavby, zda se jedná o stavební práce, vnitřní rozvody, nákup vybavení, oplocení či venkovní plochy apod. Dva hlavní kódy jsou nyní rozděleny pouze podle zaměření předmětu projektu. Další dva kódy se týkají projektové a technické dokumentace.

Kódy 965 a 968

Pro tyto kódy/způsobilé výdaje platí, že jsou považovány za způsobilé, pouze pokud vznikly v období od registrace Žádosti na RO SZIF (konec června 2011) do data předložení Žádosti o proplacení.

Z těchto dvou kódů budete čerpat valnou většinu způsobilých výdajů. Pravidla říkají, že se může jednat o:

„výdaje na novou výstavbu nebo stavební obnovu (rekonstrukce, modernizace, statické zabezpečení) budov, ploch a výdaje na pořízení materiálně-technického zázemí včetně rozvodů, vytápění, sociálního zařízení, stavebních výdajů na stavební obnovu a/nebo novou výstavbu sítí technické infrastruktury v nezbytném rozsahu pro realizaci projektu (např. vodovodní a kanalizační přípojky do 50 m, přípojky elektřiny, plynu, komunikačních sítí včetně bezdrátových technologií), chodníků, přístupových komunikací, nezbytného oplocení a osvětlení, venkovního označení (např. informační tabule, panely, poutače) a parkových úprav včetně technologie, zařízení, vybavení, hardware, software.“

Podle zaměření předmětu projektu (**v případě kombinace obou záměrů pak dle převažujícího**) pak pro výše uvedené typy výdajů vyberete kód následovně:

Kód 965 pro kulturní a spolkovou činnost (např. kulturní a spolkové domy, víceúčelové objekty - dům kultury a služeb, výletišť, klubovny, knihovny, prostory pro spolkové, společenské, kulturní aktivity apod.)

Kód 968 v oblasti sportu, volnočasových aktivit, např. hřiště, tělocvičny, kuželny, víceúčelová sportovně-společenská centra včetně zázemí (např. šatny, umývárny, WC, občerstvení, lavičky, stoly), přestavba a rekonstrukce stávajících objektů a ploch, které sloužily původně jiným účelům,

Pzn.: Pro následující dva kódy uvádíme také jejich max. povolenou výši, tzv. limity, uvedené v Metodice Fichí na str. 83. a časové hledisko způsobilosti těchto výdajů, tak jak je uvedeno v Metodice Fichí na str. 10.

Kód 998 Projektová dokumentace

Projektovou dokumentací se v případě pravidel PRV rozumí výdaj, vzniklý za účelem **zpracování a přípravy Žádosti o dotaci a příloh, zpracování podnikatelského plánu, marketingové studie, studie proveditelnosti a realizace zadávacího řízení, zpracování výsledků veřejných anket, setkání** apod. Projektová dokumentace je tak zde chápána odlišně, než jak ji většina z Vás zná, v praxi se často pojmem projektová dokumentace či projekt rozumí technicko-stavební dokumentace, různé nákresy, stavební řešení a studie, dokumentace pro stavební řízení apod. Takovéto odborné materiály jsou v pravidlech PRV nazývány dokumentací technickou (popis viz níže). Doporučujeme žadatelům si tuto novou terminologii osvojit, při realizaci svého projektu tak předejdete možným nedorozuměním při komunikaci s pracovníky MAS, SZIF a dalších příslušných subjektů.

Pro Váš projekt platí, že **výdaje na vznik Projektové dokumentace lze zařadit mezi způsobilé výdaje max. do výše 20.000,- Kč**. Jedná se o souhrnný limit tohoto kódu, neznamená to, že musí být celý výdaj proplacen pouze jedinému dodavateli. Dále pro Váš projekt platí, že v případě režimu podpory „Nezakládající veřejnou podporu“ a „de minimis“ **jsou tyto výdaje považovány za způsobilé, pokud vznikly/vzniknou kdykoli v období od 1.1.2007 do data předložení Žádosti o proplacení**.

Jinak je tomu v případě volby režimu „Blokový výjimka“, kdy jsou tyto výdaje způsobilé nejdříve od data registrace Žádosti o dotaci na RO SZIF (konec června 2011) a tím pádem jsou jediným možným výdajem v tomto kódu **výdaje na realizaci zadávacího řízení**.

Čekáme na vyjádření SZIFu, zda lze v režimu „de minimis“ lze zaúčtovat kódy 998 a 999 i jako neinvestiční výdaje

Kód 999 Technická dokumentace

Technickou dokumentací se v případě pravidel PRV rozumí výdaje na technický dozor stavebníka, autorský dozor projektanta, technické studie, stavební dokumentaci, dokumentaci ke stavebnímu řízení, odborné posudky ve vztahu k životnímu prostředí, výkaz výměr a položkový rozpočet, dokumentaci pro provádění staveb, stavební dozor, dokumentaci skutečného provedení stavby po dokončení stavby apod.

Pro Váš projekt platí, že **výdaje na vznik Technické dokumentace lze zařadit mezi způsobilé výdaje max. do výše 80.000,- Kč**. Jedná se o souhrnný limit tohoto kódu, neznámá to, že musí být celý výdaj proplacen pouze jedinému dodavateli. Dále pro Váš projekt platí, že v případě režimu podpory „Nezakládající veřejnou podporu“ a „de minimis“ **jsou tyto výdaje považovány za způsobilé, pokud vznikly/vzniknou kdykoli v období od 1.1.2007 do data předložení Žádosti o proplacení**.

Jinak je tomu v případě volby režimu „Blokový výjimka“, kdy jsou tyto výdaje způsobilé nejdříve od data registrace Žádosti o dotaci na RO SZIF (konec června 2011) a tím pádem z možných výdajů v tomto kódu vypadávají výdaje spojené se stavebním řízením a podobné, které musely nutně vzniknout před datem registrace projektu.

Řádek 14. je u této Fiche prázdný.

Řádek 15. Kritéria přijatelnosti

Tyto podmínky musí splnit žadatel, aby mohla jeho Žádost úspěšně projít kontrolou přijatelnosti (detailněji o této kontrole viz str. 30)

Kritéria 1. – 5. jsou zcela srozumitelná a nepotřebují komentář.

Další dvě kritéria v rámci kolonky (Hlavní opatření) jsou pro žadatele irelevantní.

Řádek 16. Další podmínky

Podmínka 1. stanovuje maximální délku realizace Vašeho projektu.

Váš projekt musí být zrealizován do 24 měsíců od data podpisu Dohody o poskytnutí dotace mezi příjemcem a SZIF (předpoklad podpisů Dohod je listopad 2011, jedná se ovšem o orientační údaj, který může být ze strany SZIF či MZe změněn!, v dalším textu tedy berte tento milník jako příklad pro snazší pochopení).

Podmínka 2. upozorňuje žadatele na fakt, že i po skončení projektu musí po určitou dobu trvat tzv. **vázanost projektu na účel**, tedy zjednodušeně řečeno, to co v projektu slíbíte, co vybudujete, co budete provozovat, musí zůstat po tuto dobu zachováno a mít funkci deklarovanou v projektu. Jako příjemci dotace musíte tuto vázanost na účel pravidelně dokládat (monitoring) a v případě kontroly poskytovatele dotace ji na místě prokázat.

Podmínka 3.

Podmínka stanovuje tuto vázanost projektu na účel na dobu **5 let od data podání Žádosti o proplacení!!! Pozor, zde se jedná o změnu oproti starším pravidlům**, kdy se lhůta počítala od data podpisu Dohody. Žadatel pak měl až 2 roky na realizaci a v mezním případě tak u něj mohla doba vázanosti projektu na účel trvat jen 3 roky. Nově se tato podmínka stává nezávislou na délce realizace či datu zahájení projektu, záleží naopak na tom, kdy bude projekt ukončen a bude podána Žádost o proplacení. Až tímto datem začíná běžet lhůta 5 let vázanosti projektu na účel.

Podmínka 4. patří k základním pilířům evropské dotační politiky. Zákaz dvojího financování znamená, že pokud na konkrétní výdaje projektu získáte dotaci z Programu LEADER „Měníme Hranicko“, **nelze na ty samé výdaje čerpat žádné další finanční prostředky ze státního rozpočtu ČR, z rozpočtových kapitol krajských rozpočtů, státních fondů či jiných fondů EU**. Odhalení takového překryvu povede okamžitě k vyřazení projektu z programu či vrácení plné výše dotace včetně možných penále.

!!! Pouze v této Fichi a zároveň pokud je projekt realizován obcí nebo svazkem obcí může být až celá částka spolufinancování hrazena rovněž z rozpočtů územních samosprávných celků, aniž by to bylo považováno za dvojí financování.

Podmínka 5. se týká vytvořeného pracovního místa. Pokud se v projektu **zavázete k vytvoření pracovního místa** (tento závazek vám umožní získat preferenční body, mzda tohoto zaměstnance však není způsobilým výdajem), je **lhůta zachování takového pracovního místa stejná jako vázanost projektu na účel, tedy 5 let od data podání Žádosti o proplacení. Pravidla jsou však benevolentnější v tom, kdy takové pracovní místo musí vzniknout. Může, ale nemusí to totiž být už během realizace projektu. Pracovní místo musí vzniknout nejpozději 6 měsíců od data převedení dotace příjemci.** Jako příklad uveďme mezní variantu: Žadatel realizuje projekt v max. délce, tedy od podpisu Dohody v říjnu 2011 uplyne 24 měsíců v říjnu 2013 a žadatel předloží Žádost o platbu. Několik měsíců potrvá kontrola účetnictví a výstupů projektu, takže dejme tomu v lednu 2014 obdrží dotaci na svůj účet, nejpozději v červenci 2014 tak musí pracovní místo vzniknout. Pracovní místo pak musí být udrženo nejméně do října 2018, tedy 5 let od data podání Žádosti o proplacení. Poté už je jen na Vás, jak s takovýmto pracovním místem naložíte. Pokud by zaniklo před tímto datem, hrozí Vám vrácení celé dotace. Samozřejmě, že pracovní místo můžete vytvořit i dříve, na začátku, během i na konci Vašeho projektu, na Podmínku 5. to však nemá žádný vliv. Pokud Vás projekt ukončíte dřív než za 24 měsíců, pak samozřejmě dřívější bude i lhůta pro nejzasší datum vytvoření pracovního místa. Aby to nebylo tak jednoduché, **při vzniku takového pracovního místa je dále potřeba se řídit Přílohou 2 Metodiky Fichí (str. 97-98)**, která dále velmi podrobně definuje rozsah úvazku, přináší rozdílné podmínky, pokud na takto vzniklé pracovní místo nastoupí zcela nový člověk nebo na tuto pozici přestoupí zaměstnanec, který už u Vás je zaměstnán apod. Podrobné vysvětlení Přílohy 2 jde už nad rámec rozsahu této Příručky, v případě nejasností doporučujeme konzultaci s pracovníky MAS.

Podmínka 6.

Podmínka říká, že pokud chcete dotaci získat či ji nechcete vracet, musíte mít vyřešeny vlastnické či nájemní vztahy k nemovitostem souvisejícím s projektem.

Nemovitost, která je předmětem projektu, musí být ve Vašem vlastnictví nebo ji musíte mít v pronájmu/zápůjčce, nebo si ji budete muset v souvislosti s projektem pronajmout/zapůjčit a to nejpozději k datu zahájení fyzické realizace projektu. Ve Vašem vlastnictví či pronájmu/zápůjčce pak musí zůstat po celou dobu vázanosti projektu na účel tj. 5 let od podání Žádosti o proplacení (u rekonstrukcí a modernizací budov se podmínka týká jen samotných budov, nikoliv pozemků pod nimi).

Tuto skutečnost musíte být schopni prokázat při kontrole na místě, která Vás může kdykoliv během tohoto období navštívit. Při kontrole se předkládá buď doklad o vlastnictví či nájemní/zápůjční smlouva, která musí být uzavřena na dobu nejméně 5 let od podání Žádosti o proplacení nebo musí mít pětiletou výpovědní lhůtu od data podání Žádosti o proplacení. Důležitým faktem je, že smlouva musí být vyjma hrubého porušení smluvních podmínek po výše uvedené dobu nevypověditelná.

U Fiche č.6 dále existuje možnost objekt, který je předmětem projektu za určitých podmínek pronajmout dalšímu subjektu, podrobnosti viz Podmínka 1. (Hlavního opatření) níže

Nevyřešenost vlastnických/nájemních vztahů bývá častým zadrhelem pro získání (a udržení) dotace, zvláště u různých starších budov či pozemků s komplikovanými vlastnickými vztahy. Pokud víte, že tuto podmínku nejste schopni splnit, nemá smysl dále o podání Žádosti do programu LEADER uvažovat. Pamatujte tedy obzvláště pečlivě na tuto podmínku, při nepředložení požadovaných dokumentů dostanete ze strany kontrolora lhůtu k nápravě, pokud ani pak nebudete schopni vlastnictví/pronájem doložit, znamená to vyřazení Vašeho projektu z dotačního programu nebo po obdržení dotace její vrácení v plné výši včetně možných penále.

Podmínka 7. se vztahuje k situaci, kdy využití části objektu, který je předmětem Vašeho projektu neodpovídá cíli Fiche, přiřazeného opatření či typových aktivit (Řádky 4., 5. a 13.). Podmínka jasně stanovuje, že náklady na stavební práce, technologie či materiál, které slouží jiným potřebám než účelu a cílům opatření, nejsou způsobilé ke spolufinancování.

Podmínku si osvětleme na konkrétním příkladu. Předmětem projektu je rekonstrukce kulturního domu, konkrétně sálu (200m²) a restaurace (50m²). V budově jsou také společné chodby, kterými se vchází jak do sálu, tak do restaurace. Do způsobilých výdajů nelze zahrnout výdaje na rekonstrukci restaurace, protože její funkce neodpovídá cílům a zaměření Fiche.

Tam, kde to jde, budeme účtovat výdaje na sál a restauraci odděleně a do způsobilých výdajů zahrneme pouze výdaje na rekonstrukci sálu. Některé druhy stavebních prací

(např. fasáda, rozvody, střecha) však takto jednoduše rozdělit nejde a do způsobilých výdajů tak bude zahrnuta poměrná část.

V takovém případě se postupuje dle Přílohy 5 Metodiky Fichí (str. 102). Ta nám nabízí buď takovéto společné výdaje rovnou zařadit jako nezpůsobilé, což není pro žadatele výhodné, anebo použít následující vzoreček (v Metodice Fichí není kvůli tiskové chybě úplný):

$$\frac{v}{v+x} \times y = z, \text{ kde}$$

písmeno v je podlahová plocha objektu/kapacita vybavení, která slouží cílům a zaměření Fiche. Tedy pozor!! Nemusí to být nutně plocha celé kulturní části objektu, v našem případě to bude pouze plocha sálu a jeho zázemí (šatny, sklady), chodby se do výpočtu nezapočítávají. x je plocha objektu, která slouží jiným účelům (tedy restaurace). y jsou celkové způsobilé výdaje těchto **společných nákladů** na stavební práce (práce, technologie, materiál, např. 300.000 Kč). Výši způsobilých výdajů těchto společných stavebních nákladů vypočteme jako $z = v * y / (v + x)$, takže $200 * 300000 / (200 + 50) = 240000$. Do způsobilých výdajů za fasádu, rozvody a střechu bude možno zahrnout pouze 240.000,- Kč. Zároveň platí, že plocha s jinými účely nesmí tvořit výraznější část objektu.

Obdobně budeme postupovat u podobné situace. Předmětem projektu je v té samé budově společné WC, které využívají jak hosté sálu, tak restaurace. V takovém případě se vezmou veškeré výdaje na rekonstrukci WC, protože ze své podstaty se bude vždy jednat o výdaje společné a rozpočítají se stejným způsobem.

V případě nejasností doporučujeme konzultaci s pracovníky MAS.

(Hlavní opatření) Podmínka 1.

Podmínka se týká pouze projektů podávaných v režimu „Nezakládající veřejnou podporu“: Příjemce dotace může během realizace a vázanosti projektu na účel pronajmout předmět projektu dalšímu nájemci (provozovateli), pouze však za účelem aktivit ve veřejném zájmu (pronajímatel zde tedy může mít informační středisko, klubovnu, ale ne prodejnu nebo restauraci). Nájemce je rovněž nutno vybrat v rámci transparentního výběrového řízení (nemohou tedy pronajmout předmět projektu svému známému, aniž bych nedal šanci ostatním, kteří mohou nabídnout přínosnější využití).

(Hlavní opatření) Podmínky 2. A 3.

Tyto podmínky jsou vzhledem k vymezeným typovým aktivitám pro žadatele irelevantní

(Stanovené MAS) Podmínka 1. je podmínkou, kterou si stanovila přímo MAS. Zamezuje podpoře málo kvalitních projektů, tj. takových, které nezískají alespoň 34 bodů (cca 40% maximálního možného počtu bodů) za naplnění preferenčních kritérií (viz Řádek 17. Fiche). Projekty, které nedosáhnou tohoto počtu bodů, nemohou být podpořeny, i kdyby ve Fichi zbývaly ještě volné finanční prostředky. Ty pak budou využity v rámci jiné Fiche či následující výzvy.

(Stanovené MAS) Podmínka 2. Tuto podmínku si ve Fichi stanovila přímo MAS. Ukládá příjemci dotace předložit svou Žádost o proplacení nejprve ke kontrole na MAS a to nejpozději 14 dnů před termínem, který má uveden v Dohodě či Dodatcích k Dohodě o poskytnutí dotace mezi příjemcem a SZIFem.

Řádek 17. Preferenční kritéria

Preferenční kritéria jsou hodnotícím nástrojem, kterým Výběrová komise posoudí Vaši žádost. Míra naplnění preferenčních kritérií ve spojitosti s obsahem a zaměřením Vašeho projektu formuje výstupy. Hodnocení preferenčních kritérií následuje po kontrole úplnosti, administrativní kontrole a kontrole přijatelnosti (více o kontrolách kap. 1.4. str. 30-31). Řádek 17. přináší seznam preferenčních kritérií, na základě kterých Vaši žádost obdruje Výběrová komise MAS a sestaví pořadí projektů za každou Fichi. Podrobnosti o procesu hodnocení žádostí viz kap. 1.4. str. 31-33. První řádek uvádí název preferenčního kritéria, druhý pak jeho základní popis a způsob naplnění,

Podrobný výklad a míry naplnění preferenčních kritérií obsahuje publikace *Metodický pokyn pro hodnocení projektů k Výzvě č.1/2011 v rámci Fiche č.6 Spolkový život a sport*, kterou najdete na adrese www.regionhranicko.cz/leader →Aktuální výzva→ Metodický pokyn pro hodnocení projektu

Popis naplnění preferenčních kritérií ve Vašem projektu je nutno podrobně rozvést v kapitole D1 Formuláře Žádosti o dotaci, žadatel také musí být schopen prokázat tyto skutečnosti při kontrolách během realizace i v období vázanosti projektu na účel.

Řádek 18. Soupis povinných příloh Žádosti o dotaci.

Pzn.: Číslování příloh je u každé Fiche odlišné, navíc ne každá příloha se také týká zrovna Vaší žádosti. Proto prosím přílohy Vaší žádosti očíslovte od 1 a výš přesně dle toho, které přílohy jsou pro Vás relevantní. Číslování příloh dle Fiche tedy nemusíte brát v potaz.

Příloha 1. Nejedná se vlastně o přílohu, nýbrž o samotný Formulář Žádosti o dotaci, který budete vyplňovat a odevzdávat v elektronické podobě. Podrobný popis, jak formulář stáhnout, uložit, vyplnit a archivovat je uveden v **kap. 1.3. str. 25-29 této příručky**. Na tomto místě popíšeme ovšem správný formát při předkládání na MAS:

Žádost je podávána v závazné podobě vyplněného Formuláře Žádosti o dotaci včetně všech povinných a nepovinných příloh dle dané fiche, a to v tištěné či elektronické formě následujícím způsobem:

- Vyplněný Formulář Žádosti o dotaci: **1x v elektronické formě** na DVD nebo CD
- Povinné a nepovinné přílohy: **2x v tištěné formě**

Příloha 2. Osvědčení právního statutu a doklad o osobách oprávněných jednat jménem žadatele

V rámci této přílohy budou předkládány jeden až tři dokumenty, které popisujeme dle typu žadatele:

Obce: osvědčení právního statutu nemusí dokládat, doložit musí ovšem doklad o osobách oprávněných jednat jménem žadatele, typicky tedy zápis/výpis usnesení z jednání zastupitelstva, kde byl zvolen aktuální starosta. Nemusí se jednat o originál, stačí prostá kopie dokumentu, který je ale v originále opatřen podpisy zapisovatele a ověřovatelů zápisu.

NNO: dokládá prostou kopii potvrzení o přidělení IČ, které vydá Český statistický úřad, doklad nesmí být starší než 3 měsíce od data podání Žádosti na MAS. **Dále NNO předloží své stanovy, ze kterých je patrné, jakým způsobem je volen/jmenován a jakou funkci zastává statutární zástupce organizace.** Dále pak předloží zápis o volbě/jmenování statutárního zástupce. Nemusí se jednat o originál, stačí prostá kopie dokumentu, který je ale v originále opatřen podpisy zapisovatele a ověřovatelů zápisu.

Svazky obcí: předloží výpis z Registru zájmových sdružení právnických osob a svazku obcí Olomouckého kraje, pokud se do něj mikroregion nechal zaregistrovat, v opačném případě opět ČSÚ. Doklad nesmí být starší než z 1.1.2007. Pokud výpis obsahuje i aktuální seznam statutárních zástupců, postačí pouze tento výpis, pokud jsou zde uvedené jména neaktuální či vůbec nejsou uvedena, je nutno postupovat stejně jako v případě obce.

Círky: doporučujeme obrátit se na arcibiskupství olomoucké, které zajistí vydání osvědčení z registru právnických osob Ministerstva kultury, na osvědčení je uvedeno i jméno kněze jako osoby oprávněné jednat jménem žadatele.

ZSPO: předloží výpis z Registru zájmových sdružení právnických osob Olomouckého kraje, doklad nesmí být starší než 3 měsíce od data podání Žádosti na MAS. Výpis většinou obsahuje i seznam statutárních zástupců, pokud tomu tak je a jména jsou aktuální, postačí pouze tento výpis, pokud jsou zde uvedené jména neaktuální či vůbec nejsou uvedena, je nutno postupovat stejně jako v případě NNO.

Příloha 3. je vzhledem k tomu, že MAS nezařadila nákup pozemku jako způsobilý výdaj dané Fiche, irelevantní.

Příloha 4. Příloha se dokládá pouze v případě, kdy jsou součástí výdajů projektu stavební práce nebo dodávka stabilní technologie (nevztahuje se tedy na projekty řešící pouze vybavení, např. nákup nábytku, mobilního vybavení, software apod.). Jako ověření vlastnictví a lokalizace místa projektu je nutno předložit katastrální mapu s barevným vyznačením místa realizace projektu. Mapa nemusí být vydána katastrálním úřadem, musí však na ní být uvedeno měřítko. Z mapy musí být čitelná a patrná čísla dotčených pozemků a jejich hranice.

(Hlavní opatření) Přílohy 1. až 3. a zároveň (Stanovené MAS) Přílohy 1. a 2.

Jedná se o zcela zásadní přílohy, jejichž možné způsoby předložení jsou uvedeny kvůli nastavení Fiche na třech různých místech, zde je ale vysvětlíme společně, protože spolu bezprostředně souvisí. Doložení těchto příloh patří mezi podstatné podmínky Fiche.

Předložení příloh je relevantní jen pro ty žadatele, jejichž všechny plánované aktivity či jen část aktivit projektu vyžadují jakékoliv opatření stavebního úřadu.

Ostatní žadatelé tyto přílohy nedokládají a čestně prohlásí, že jejich projekt žádné opatření stavebního úřadu nepotřebuje, toto čestné prohlášení je nově integrováno do Formuláře Žádosti o dotaci, kde se také podepisuje.

Žadatelé, jichž se přílohy týkají, mají na výběr dva termíny a formáty, v nichž tyto přílohy musí předložit. Tak jako tak je ovšem předložit musíte, proto pokud je ještě nemáte, je potřeba zhodnotit, v jakém stavu připravenosti je Vaše technická dokumentace projektu, na příslušném stavebním úřadu urychleně ověřit, zda je v možnostech Vašich či stavebního úřadu opatření stavebního úřadu v potřebném termínu obdržet a poradit se, který typ opatření bude Váš projekt vyžadovat.

Podrobnosti popíšeme dle jednotlivých typů opatření stavebního úřadu:

Ohlášení stavby:

V případě, že pro realizaci projektu stačí podat Ohlášení stavby, jsou na výběr hned 4 způsoby dle níže popsanych možných situací. **Z níže uvedeného však vyplývá, že žadatel musí za všech okolností mít ke dni podání Žádosti o dotaci na MAS zároveň na stavebním úřadu Ohlášení stavby alespoň podáno.**

- a) žadatel podal Ohlášení stavby, stavební úřad mu vydal Souhlas s provedením ohlášené stavby a tento dokument je již pravomocný. Žadatel spolu s Žádostí předkládá prostou kopii tohoto pravomocného Souhlasu a stavebním úřadem ověřenou dokumentaci k Ohlášení stavby přiloženou.
- b) Žadatel podal Ohlášení stavby, stavební úřad mu vydal Souhlas s provedením ohlášené stavby, ale tento dokument ještě není pravomocný. Žadatel spolu s Žádostí předkládá prostou kopii tohoto nepravomocného Souhlasu a stavebním úřadem ověřenou či dosud neověřenou dokumentaci k Ohlášení stavby přiloženou. Pravomocný Souhlas a stavebním úřadem ověřenou dokumentaci musí na MAS poté žadatel předložit nejpozději do 15.6.2011. V opačném případě bude ukončena administrace a projekt nebude doporučen k získání dotace.
- c) žadatel podal Ohlášení stavby a stavební úřad se ve lhůtě 40 dní nijak nevyjádřil. Žadatel spolu se Žádostí předkládá originál čestného prohlášení ve znění:
Já, níže podepsaný jako statutární zástupce žadatele čestně prohlašuji, že v rámci přípravy realizace projektu, v rámci něhož podávám Žádost o dotaci do Programu LEADER „Měníme Hranicko“, jsem podal dne na příslušný

stavební úřad v Ohlášení stavby. Od data podání již uplynulo 40 dnů a stavební úřad se nevyjádřil.

V dne vlastnoruční podpis

Žadatel dále předloží dokumentaci přiloženou k Ohlášení stavby, která nemusí být stavebním úřadem ověřena, protože se úřad ve lhůtě nevyjádřil.

- d) Žadatel podal Ohlášení stavby, ale ještě neobdržel Souhlas s provedením ohlášené stavby, ani neuplynula lhůta 40 dnů od podání Ohlášení. Žadatel spolu se Žádostí předkládá prostou kopii podaného Ohlášení stavby a dokumentaci k Ohlášení přiloženou. Do termínu 15.6.2011 pak na MAS předloží dokumenty dle bodu a) nebo c) dle toho, zda stavební úřad vydá Souhlas nebo se ve lhůtě 40 dnů nevyjádří. V opačném případě bude ukončena administrace a projekt nebude doporučen k získání dotace.

Stavební povolení, územní rozhodnutí, územní souhlas, jiné opatření:

Pzn.: Z níže uvedeného vyplývá, že řízení stavebního úřadu směřující k vydání některého z výše uvedených opatření musí být za všech okolností ke dni podání Žádosti o dotaci na MAS stavebním úřadem zahájeno.

Pokud má žadatel tento dokument **jako pravomocný (!!!)** k dispozici již v době podání Žádosti na MAS, předkládá jeho prostou kopii už spolu s Žádostí. V případě proběhlého územního či stavebního řízení pak dále předkládá stavebním úřadem ověřenou projektovou dokumentaci k tomuto řízení.

Pokud žadatel zatím výše uvedené opatření stavebního úřadu nemá vůbec nebo dosud není pravomocné, musí spolu s Žádostí předložit alespoň potvrzení stavebního úřadu, že řízení stavebního úřadu k vydání stavebního povolení/územního rozhodnutí/souhlasu již bylo zahájeno. V případě zahájeného územního či stavebního řízení pak dále předkládá projektovou dokumentaci k tomuto řízení přiloženou (dosud neověřenou stavebním úřadem).

Žadatel pak pravomocné opatření stavebního úřadu včetně stavebním úřadem ověřené projektové dokumentace musí předložit na MAS nejpozději 15.6.2011. V opačném případě bude ukončena administrace a projekt nebude doporučen k získání dotace.

(Hlavní opatření) Příloha 4. Pokud není k Žádosti o dotaci předkládána technická dokumentace k územnímu či stavebnímu řízení nebo k ohlášení stavby a zároveň je předmětem dotace stavební rekonstrukce či nová výstavba nebo nákup stabilní technologie, je nutno předložit tuto přílohu: půdorys stavby či půdorys dispozice technologie. V dokumentu musí být uvedeny rozměry místnosti, budovy apod.

(Hlavní opatření) Příloha 5. Přílohu budou předkládat jen ti žadatelé, kteří zvolili režim „blokové výjimky“ ~~a zároveň nepatří do kategorie velkých podniků (nýbrž malých nebo~~

~~středních~~). Podrobnosti ke kategorizaci podniků viz kap. 1.2.2. str. 11-12 a na základě konzultace s MAS.

Prohlášení je ke stažení na adrese www.regionhranicko.cz/leader →Aktuální výzva→ Pravidla, pokyny → Prohlášení o zarazení do kategorie podniku.doc

http://www.szif.cz/iri/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fefrd%2Fosa4%2F1%2F11%2F1299488633437%2F1299489618423.pdf (str. 286-287).

V případě, že podnik žadatele má nejméně jeden partnerský nebo propojený podnik, je nutno taktéž vyplnit a předložit Přílohu A (partnerský podnik, ~~str. 291-294 tamtéž~~) či Přílohu B (propojený podnik, ~~str. 295 – 297 tamtéž~~). **Text prohlášení musí být převzat doslovně a nesmí být měněn.** Doporučujeme si příslušné strany z dokumentu přímo vytisknout a vyplnit. Není nutno text přepisovat do Vašeho vlastního dokumentu.

Prohlášení musí být za všech okolností podepsáno statutárním zástupcem žadatele. Pokud Žádost o dotaci osobně podává statutární zástupce žadatele, podepíše čestné prohlášení před pracovníky MAS při podání Žádosti. **Pokud je k podání Žádosti o dotaci zmocněna další osoba, musí být podpis statutárního zástupce na prohlášení úředně ověřen.** Tedy pozor!!! toto čestné prohlášení nemůže podepsat osoba zmocněná k podání Žádosti o dotaci.

Řádek 19.

Jako nepovinnou, přesto velmi doporučovanou přílohu můžete předložit fotodokumentaci současného stavu místa či předmětu realizace projektu. Dále pak dokumenty dokládající naplnění jednotlivých preferenčních kritérií. Výběrové komisi to jistě pomůže v lepším porozumění Vašemu projektovému záměru.

Řádky 20., 21 se týkají až samotného zahájení a ukončení projektu, bližší informace budou předmětem Informačního semináře pro příjemce a konzultací během realizace projektů.

Řádek 22.

V Metodickém pokynu pro hodnocení projektu je na str. 2 pojednáno o stanovených monitorovacích indikátorech. **Fiche uvádí sadu monitorovacích indikátorů, které bude MAS v jednotlivých Ficích u žadatelů/příjemců sledovat.** Žadatel se ve formuláři Žádosti o dotaci přidělením číselných hodnot zaváže ke splnění takto jím deklarovaných monitorovacích indikátorů. Jejich naplňování bude předmětem kontrol ze strany MAS a ZSIF, jejich neplnění může být sankcionováno. Je však třeba vysvětlit, že monitorovací indikátory a jejich zadané hodnoty nejsou předmětem hodnocení a bodování projektů v rámci preferenčních kritérií. Neplatí zde tedy, že např. čím vyšší uvedu hodnoty indikátorů, tím více získám bodů.

Indikátory slouží pouze a jen pro monitoring, proto uvádějte pouze reálné a skutečné hodnoty!!!

1.2.3. Komentář Pravidel IV.1.2.

Po textu aktuální Výzvy, příslušné Fiche a Metodiky Fichí jsou Pravidla IV.1.2. čtvrtým závazným dokumentem, jímž se žadatelé/příjemci dotace musí během přípravy, realizace a období vázanosti projektu na účel řídit. Podrobný komentář Pravidel IV.1.2. jde nad rámec této Příručky, veškeré zásadní informace jsou zpracovány do příslušných kapitol a oddílů této Příručky. Žadatelům **ovšem** rozhodně doporučujeme se s obsahem Pravidel IV.1.2. seznámit.

Pravidla IV.1.2. naleznete na adrese www.regionhranicko.cz/leader →Dokumenty ke stažení→Aktuální výzva→Pravidla.

Část A – Obecné podmínky jsou obdobné pro všechny žadatele v PRV. Bod 1. přináší soupis základních zkratk a pojmů, body 2.-16. pak soupis jednotlivých podmínek. Např. definice žadatele, postup výběru projektů a podávání žádostí, definici způsobilých výdajů, postup v případě financování leasingem, postupy pro provádění změn v projektu, postup při zadávání veřejných zakázek příjemcem dotace, kontroly, způsob účtování a především typy sankcí. Některé podmínky v Pravidlech IV.1.2. mají na konci textu za středníkem velké písmeno (K,A,B,C nebo D). Tato písmena označují typ sankce, který bude na žadatele/příjemce ze strany SZIF uplatněn při nedodržení podmínky.

1.3. Fáze vyplnění formuláře Žádosti o dotaci

Formulář Žádosti o dotaci

Formulář Žádosti o dotaci je základní součástí Vašeho projektu, předkládaného na MAS. **Je vygenerován unikátně pro naši MAS a danou výzvu, proto je k dispozici pouze a jen na níže uvedeném odkazu!!!** (nenaleznete ho už ani na webu szif.cz)

Formulář Žádosti o dotaci naleznete na www.regionhranicko.cz/leader →Aktuální výzva→Formular zadosti, vzory priloht

!!! Formulář Žádosti o dotaci je vytvořen v aplikaci ADOBE ve formátu .pdf, do kterého se dá vepisovat a celý formulář ukládat. **Pro práci s formulářem slouží program ADOBE Reader, který je běžnou součástí PC, musí však být ve verzi 9.0 a vyšší!!!** Pokud máte na svém PC nižší verzi, **nebudete moct s formulářem pracovat a výsledky ukládat.** Aktuální verzi programu ADOBE Reader stáhnete na adrese <http://www.slunecnice.cz/sw/acrobat-reader/czech-full/> Po stažení instalačního souboru je nutno program nainstalovat kliknutím na stažený soubor.

!!! Další důležité upozornění pro práci s Formulářem. **Formulář si musíte stáhnout na svůj harddisk a otevírat ho ze svého počítače. Pokud si Formulář otevřete přímo z webového odkazu, může se stát, že změny nebudete moct ukládat. !!!**

A1 Informace o žadateli

- Řádek 1-3 tyto řádky nevyplňujte
- Řádek 9 klik na šipku, vyberte požadovanou Fichi
- Řádek 10 vygeneruje se automaticky
- Řádek 11 vypište název projektu
- Řádek 12-19 vygeneruje se automaticky
- Řádek 20 označte křížkem, zda jste právnická či fyzická osoba
- Řádek 21 označte křížkem, zda jste plátce DPH či neplátce DPH
- Řádek 22 vyplňte pouze, pokud jste PO, uveďte přesný název dle platného výpisu z obchodního rejstříku nebo jiného osvědčení právní formy
- Řádek 23 vyplňte pouze, pokud jste PO, ze seznamu vyberte přesný název právní formy
- Řádek 24-28 vyplňuje pouze FO
- Řádek 29-30 vyplňuje PO i FO
- Řádek 31-39 uveďte adresu sídla, pokud jste zástupce právnické osoby nebo trvalé bydliště v případě, že jste fyzická osoba, dále vyplňte kontaktní údaje (řádek 35 půjde vyplnit až po vyplnění řádku 39)
- Řádek 40-46 vyplňte pouze v případě, že se liší od adresy sídla nebo trvalého bydliště
- Řádek 47-49 uveďte kontaktní údaje na kontaktní osobu, která bude poskytovat informace a se kterou budou komunikovat pracovníci MAS a RO SZIF
- Řádek 50 vyplňte jméno osoby, která zpracovávala Žádost o dotaci
- Řádek 51 pokud je zpracovatelem projektu PO, vyplňte také název firmy vyplňte pouze v případě, že jste zařadili výdaje na přípravu Žádosti o dotaci mezi způsobilé výdaje v kódu 998 Projektová dokumentace (u OSVČ vyplňte opět jméno osoby).
- Řádek 52 čekáme na vyjádření SZIFu vyplňte pouze v případě, že jste zařadili výdaje na přípravu Žádosti o dotaci mezi způsobilé výdaje v kódu 998 Projektová dokumentace
- Řádek 53 vyplňte: "v Hranicích"
- Řádek 54 vyplňte datum podání Žádosti na na MAS
- Řádek 55-56 vyplňte místo a datum vyplnění formuláře
- Řádek 57 nevyplňujte
- Řádek 58-59 tyto řádky (obdobně na každé straně) vyplňuje statutární zástupce nebo zmocněná osoba až při podání Žádosti o dotaci před pracovníkem MAS!!! V případě zastoupení statutárního zástupce musí být předložena plná moc s úředně ověřeným podpisem.
- Řádek 60-62 nevyplňujte

A2 Struktura financování a režim podpory projektu

- Řádek 3-10 generují se automaticky po vyplnění str. A3
- Řádek 11-12 generují se automaticky

- Řádek 13-16 vyberte režim podpory hlavního opatření (možnosti: F2 – ostatní, F6 – nezakládající veřejnou podporu, režim de minimis, bloková výjimka, F9 – režim de minimis, bloková výjimka)
- Řádek 17-28 žádná z Fichí nemá vedlejší opatření – nevyplňujte
- Řádek 29 vložte komentář zdůvodňující volbu režimu podpory, do kterého spadáte (viz kap. 6.2. str. 9-12 Příručky pro žadatele)

A3 Způsobilé výdaje

- Řádek 3 generuje se automaticky (načítá se vyplněním řádku 9)
- Řádek 4 vygeneruje se automaticky po vyplnění řádku 5
- Řádek 5 vyberte kód
- Řádek 6 vygeneruje se automaticky po vyplnění řádku 9
- Řádek 7 označte způsob úhrady způsobilého výdaje – VP – věcné plnění ze strany žadatele, L – leasing, O – ostatní (hotovostní nebo bezhotovostní platba)

~~Řádek 8 – rozepište podrobně konkrétní činnosti v rámci kódu. Míra podrobnosti: čekáme na upřesnění SZIFu. V případě potřeby můžete přidat kód nebo položku.~~

Řádek 8 – rozepište konkrétní činnosti a výdaje jako jednotlivé položky rozpočtu s příslušnou výší výdajů v rámci kódu. Míra podrobnosti:

- Stroje, technologie – uveďte se název stroje/technologie a jeho předpokládaná cena. Pokud se stroj/technologie skládá z více oddělitelných součástí, které se i budou např. pořizovat odděleně, uveďte se výše výdajů za každou část stroje zvlášť
- stavební práce – rozdělí se po jednotlivých logických celcích (např. bourací práce, zemní práce, omítky, rozvody, ZTI, výměna oken, dveří, konstrukce atd.) a každý z nich se nacení zvlášť, není nutné uvádět přesné metry, m², složení podlah apod., ale např. u oken, dveří je nutno uvést počet kusů. Důležitý je fakt, že budoucí přesuny částek mezi jednotlivými položkami neznamena to samé co dříve přesun částek mezi kódy. Budoucí změny a přesuny částek mezi položkami uvnitř jednoho kódu tak nemusí být předmětem Hlášení o změnách.
- vybavení – rozdělí se po jednotlivých typech vybavení a dopíše se počet kusů. Každý jeden typ nebo sada vybavení jednoho typu se nacení zvlášť (např. 10 stolů, 15 židlí, 2 PC atd.

Řádek 9 vyplňte výši výdajů

Řádek 10 vypište procento dotace dle příslušné Fiche, dle zvoleného režimu podpory a po případném ponížení v rámci zisku bodů za preferenční kritérium Snížení míry dotace

Žádná Fiche nemá vedlejší opatření, pokračujeme řádkem 31

Řádek 31 pokud má projekt nezpůsobilé výdaje (např. DPH u plátců DPH) – vypište

Řádek 32 vypište výši nezpůsobilých výdajů. Pokud máte více položek nezpůsobilých výdajů, je možnost přidat řádek (přidat výdaj)

Vraťte se zpátky na str. A2 a uvidíte, že se veškeré částky automaticky vygenerovaly (vyplněním str. A3)

Pokračujeme řádkem 33 na str. A3 - tento řádek vyplňte pouze v případě, kdy předmětem vašeho projektu je využití části objektu/kapacity vybavení, pro jiné účely

než jsou cíle a účel opatření (viz návod řádek 16, podmínka 7, str. 18-19 Příručky pro žadatele)

B1 Popis projektu – všeobecná strana

Řádek 3,4,-6 popište dle uvedených bodů váš projekt

Řádek 5 – popište jednotlivé aktivity projektu v chronologickém pořadí

Technické řešení projektu:

- stroje – uvede se název stroje a základní technické parametry (kapacita, záběr, výkon, přídatná zařízení dle typu)
- technologie – uvedou se jednotlivé části zařízení nebo linky, základní technické parametry (ustájovací místa, lokalizace), parametry (délka, výška, šířka) apod.
- stavební práce – o jaký stavební objekt se jedná, rozsah stavebních prací (bourací práce, zemní práce, výměna oken, dveří, konstrukce atd.), není nutné uvádět přesné metry, m2 apod., ale např. u oken, dveří je nutno uvést počet kusů
- vybavení – o jaké konkrétní vybavení se jedná (nábytek – stůl, lavice,; sportovní – lyže, kola; PC atd.) a počet kusů
- a jiné individuality výdajů.

Řádek 7 popište vazby projektu na cíle stanovené v SPL “Měníme Hranicko”

SPL má stanoveny tyto globální cíle:

- 1) Vytváření podmínek pro efektivní využívání místních přírodních, kulturních a lidských zdrojů pro společenské a ekonomické aktivity
- 2) Zlepšování prostředí pro seberealizaci, setkávání, společné aktivity obyvatel regionu Stabilizace zaměstnanosti obyvatel a vytváření nových místních pracovních příležitostí.

Dále má SPL stanoveny specifické cíle pro každou z Fichí:

F6 - Rozšiřování možností volnočasového využití prostřednictvím zlepšování úrovně a rozšíření objektů a ploch pro kulturní a volnočasové aktivity,

Řádek 8 vypište, v jakém časovém harmonogramu probíhala příprava vaší projektové dokumentace (tj. Příprava Žádosti o dotaci)

Řádek 9 vepište časový harmonogram: **F2** – 18.4. – 4.5., **F6** – 18.4. – 5.5., **F9** – 18.4. – 6.5.

Řádek 10 vepište časový harmonogram pro zaregistrování na RO SZIF: 10.6. – 20.6.2011

Řádek 11 vypište časový harmonogram fyzické realizace projektu

Termín předložení žádosti o proplacení – řádek 11 – vepište datum, kdy hodláte předložit Žádost o proplacení. Mějte na paměti, že toto datum můžete během realizace projektu posunout max. 3x

Řádek 12-22 vyplňte místo realizace, v případě realizace na více místech, klikněte na pole „přidat řádek“. Nabídka řádku 18. bude dostupná po vyplnění řádku 20.

Věcné plnění (VP) – vyplňte pouze v případě, že máte VP zahrnuto ve výdajích projektu

~~Řádek 23 vypište časový harmonogram VP, míra podrobnosti: čekáme na upřesnění SZIFu~~

Řádek 23 vypište časový harmonogram VP v řádech měsíců, míra podrobnosti: jednotlivé práce rozepište v souladu s katalogem stavebních prací RTS

Brno. Není nutno uvádět doslovný název práce z katalogu, ale takový název, který danou práci v souladu s katalogem identifikuje

- Řádek 24 vypište konkrétní činnost, kterou budete vykonávat formou VP
 Řádek 25 vypište rozsah stavebních prací ve fyzikálních jednotkách dle katalogu stavebních prací

Každá konkrétní činnost musí být uvedena na řádku zvlášť, včetně fyzikálních jednotek!! (klik na „přidat řádek“)

- Řádek 26-28 vypište přehled realizovaných projektů v rámci jiných dotačních titulů v posledních 3 letech – v případě více dotačních titulů klikněte na „přidat řádek“

B2 Fotografie

Vložte fotografie před zahájením realizace projektu – klik na okno levým tlačítkem myši a vyberte ze svého adresáře fotografii, kterou chcete vložit. Pod fotografií vepište textové popisky

B3 Popis projektu – odlišná pro každou Fichi/opatření

F6 – Spolkový život a sport

- Řádek 3-14 Vyplňte přehled pořízovaného vybavení – je-li předmětem projektu
 Řádek 15-16 nevyplňujte, nákup mikrobusu není mezi typovými aktivitami Fiche

C1 Přílohy – čestná prohlášení

Čestné prohlášení podepisuje za všech okolností statutární zástupce!!! V případě, kdy Žádost podává sám statutární zástupce, podepíše čestné prohlášení po vytištění formuláře přímo při podání. Pouze v případě, že je k podání Žádosti zmocněna jiná osoba, vytiskne si žadatel pouze tuto jedinou stranu C1 dopředu, opatří ji úředně ověřeným podpisem statutárního zástupce a takto předloží pouze stranu C1 už vytištěnou, s vyplněným místem a datumem a podpisem na vytečkovaném řádku „čestné prohlášení“ (podpis v řádku 5. vpravo dole už provede zmocněná osoba přímo v kanceláři MAS).

D1 Preferenční kritéria

Vyplňte komentáře k povinným preferenčním kritériím dle metodického pokynu příslušné Fiche. Do bočního pravého okénka uveďte, kolik byste si v souladu s metodickým poynem Vy sami udělili za dané kritérium bodů.

Taktéž učiňte u preferenčních kritérií stanovených MAS.

V případě, že díky projektu vytvoříte nové pracovní místo, uveďte požadované informace a odhad platu. V případě více pracovních míst, přidejte řádek.

D2 Seznam příloh

- Řádek 3 seznam povinných příloh
 Řádek 4 vypište počet stran povinných příloh
 Řádek 5 seznam nepovinných příloh
 Řádek 6 vypište počet stran nepovinných příloh
 Řádek 7 v případě dalších příloh, vypište, o jaké přílohy se jedná

Řádek 8 v případě dalších příloh, vypište počet stran (možnost přidat řádek)

D3 Monitorovací indikátory

Řádek 3 seznam monitorovacích indikátorů

Řádek 4 měrná jednotka

Řádek 5 vyplňte počet

Řádek 6 v případě potřeby uveďte jakékoliv další údaje, které považujete za důležité pro posouzení projektu

Pro kontrolu vyplněných údajů klikněte na šedé políčko „MENU“ v horní části každé strany. **Pokud se zobrazí okénko „Kontrola proběhla v pořádku“ je vaše Žádost z hlediska úplnosti v pořádku, obsahovou část formulář nekontroluje.**

1.4. Administrativní postupy příjmu, kontroly a hodnocení Žádostí

Tato kapitola detailně popisuje administrativní postupy prováděné MAS před a při výběru projektů, také jsou zde popsány postupy RO SZIF. Tyto administrativní postupy se v první řadě řídí Pravidly MAS, Pravidly IV.1.2. a Strategickým plánem Leader „Měníme Hranicko“.

Dané kolo procesu výběru Žádostí o dotaci z Programu LEADER „Měníme Hranicko“ je odstartován výzvou (viz kap. 1.2.1. str. 6-7), která je zveřejněna dle komunikačního plánu SPL. Po každém vyhlášení výzvy probíhá Informační seminář pro žadatele, kde je možno konzultovat projektové záměry a kde jsou podrobně vysvětleny fiche, pravidla programu a doporučené postupy. Konzultovat je možno samozřejmě po celou dobu příjmů žádostí a to prostřednictvím pracovníků MAS.

Příjem žádostí:

Příjem žádostí podávaných v rámci této Fiche bude probíhat v období 18.4. – 5.5. 2011 a to v kanceláři MAS, v pracovní dny od 13.00 do 15.00 hod, popřípadě v jinou dobu dle telefonické dohody.

Doporučujeme odevzdání Žádosti nenechávat na poslední chvíli!!!

Žádost je podávána v závazné podobě vyplněného Formuláře Žádosti o dotaci včetně všech povinných a nepovinných příloh dle dané fiche, a to v tištěné či elektronické formě následujícím způsobem:

- Vyplněný Formulář Žádosti o dotaci: **1x v elektronické formě** na DVD nebo CD
- Povinné a nepovinné přílohy: **2x v tištěné formě**

Žádost je přijímána osobně pracovníky MAS v kanceláři a to tak, že předložený Formulář Žádosti o dotaci na DVD nebo CD je na místě pracovníky MAS vytištěn a žadatelem na každé straně podepsán.

Za žadatele předkládá Žádost statutární zástupce žadatele nebo jiná osoba k tomuto úkonu zmocněna na základě plné moci s úředně ověřeným podpisem statutárního zástupce. Tato plná moc musí být konkretizována na daný úkol = podání žádosti, a čas = datum podání.

Součástí Formuláře Žádosti o dotaci je taktéž str. C1 – čestné prohlášení, které musí být za všech okolností podepsáno statutárním zástupcem!!! V případě, kdy Žádost podává sám statutární zástupce, podepíše čestné prohlášení po vytištění formuláře přímo při podání. Pouze v případě, že je k podání Žádosti zmocněna jiná osoba, vytiskne si žadatel pouze tuto jedinou stranu C1 dopředu, opatří ji úředně ověřeným podpisem statutárního zástupce a takto předloží pouze stranu C1 už vytištěnou, s podpisem na vytečkovaném řádku „čestné prohlášení“ (podpis v 5. kolonce vpravo dole už provede zmocněná osoba přímo v kanceláři MAS).

Kontrola úplnosti

Žádost bude zaevidována pod přijímacím číslem a pracovník MAS ihned při příjmu provede kontrolu úplnosti přijaté žádosti na základě kontrolního listu. V případě neúplnosti žádosti (chybějící povinné přílohy, nesprávný formát příloh, kopie místo originálu, chybějící paré apod.) nemůže být Žádost přijata a žadatel bude o této skutečnosti na místě o této skutečnosti a důvodech písemně informován.

Administrativní kontrola a kontrola přijatelnosti

Po kontrole úplnosti žádosti bude následovat **administrativní kontrola**. Při administrativní kontrole MAS provádí kontrolu obsahové správnosti přijatých žádostí a dále provádí kontrolu povinných a nepovinných příloh (jejich správnost, úplnost, správný formát apod.). Poté následuje **kontrola přijatelnosti** dle příslušné fiche (řádek 15. Kritéria přijatelnosti), dle předem připraveného kontrolního listu. V případě shledání odstranitelných nedostatků bude žadatel o těchto nedostatcích písemně informován a vyzván k doplnění či opravě. Lhůta pro doplnění bude 5 pracovních dnů, přičemž lhůta začíná běžet následující pracovní den po odeslání doporučeného dopisu s výzvou k doplnění.

Pokud se opravy týkají samotného Formuláře Žádosti o dotaci, musí žadatel opravený formulář opět do kanceláře MAS doručit osobně na DVD či CD a postupuje se obdobně jako v případě prvního podání Žádosti (včetně postupu v případě zmocnění jiné osoby a zajištění podpisu na čestném prohlášení).

Pokud se opravy týkají pouze povinných a nepovinných příloh, může žadatel doplnění provést osobně v kanceláři MAS nebo může žadatel potřebná doplnění zaslat poštou, přičemž pro splnění lhůty je rozhodující datum doručení dopisu do kanceláře MAS.

V případě nedodržení lhůty, nedoplnění či nedostatečném doplnění bude administrace žádosti ukončena (= žádost bude vyřazena) z důvodu nesplnění podmínek administrativní kontroly a kontroly přijatelnosti. O výsledku kontroly bude žadatel písemně informován nejpozději do 5 pracovních dnů od ukončení kontroly.

K výše uvedenému postupu kontrolu doplnujeme doporučení: Pracovníci MAS nabízejí permanentní možnost konzultací, tak aby se minimalizovalo riziko podání nekvalitní či neúplné žádosti. Pokud budete mít vaši žádost připravenou dříve než poslední dny před uzávěrkou, nabízí se možnost podání žádosti „nanečisto“, tzn. provedení jakési neoficiální „předkontroly“, která umožní odhalit závčas případné nedostatky a dodá více času na

jejich doplnění. Při neúplnosti Žádosti bude mít žadatel čas na doplnění a opětovné podání Žádosti do data uzávěrky podávání Žádosti. Rovněž tento postup umožní předem se vyhnout komplikacím při výše uvedených postupech (písemná vyrozumění, plnění lhůt, celkové prodloužení administrace žádostí, a to všech, nejen té Vaší). MAS proto doporučuje nenechávat podání žádosti na poslední chvíli.

Opravné úkony

Žadatel, jehož žádost byla vyřazena na základě administrativní kontroly nebo kontroly přijatelnosti, může v případě pochybností podat či zaslat Rozvojovému partnerství Žádost o přezkoumání postupu MAS, a to do 7 pracovních dnů ode dne následujícího po odeslání doporučené zásilky s písemnou informací o ukončení administrace Žádosti (= o vyřazení Žádosti). Žadost o přezkoumání se poté bude zabývat Programový výbor MAS, který buď potvrdí či opraví kontrolu provedenou manažery MAS. MAS o výsledku přezkoumání informuje žadatele písemnou formou a to nejpozději do 3 dnů od ukončení přezkoumání.

Pokud ani pak nedojde ke shodě mezi MAS a žadatelem, má žadatel právo podat Žádost o přezkoumání postupu MAS na příslušné RO SZIF. Žadatel tak musí učinit ve lhůtě 5 pracovních dnů, přičemž lhůta začíná běžet následující pracovní den po odeslání doporučeného dopisu s výsledkem přezkoumání MAS. Žadatel je povinen o podání Žádosti o přezkoumání na RO SZIF informovat Rozvojové partnerství. Po doručení Žádosti o přezkoumání postupu MAS na RO SZIF budou doloženy od MAS veškeré dokumenty týkající se projektu a žádosti o přezkoumání postupu MAS a bude zahájeno jeho přezkoumání. V případě, že byl projekt v rámci výzvy vyloučen neoprávněně, bude MAS písemně vyzvána k nápravě, tj. bude muset opětovně svolat jednání příslušných orgánů a vyhotovit opravné seznamy.

Žádosti, které prošly kladně i kontrolou přijatelnosti, budou předloženy Výběrové komisi k bodovému hodnocení.

Pzn.: K výše uvedeným opravným úkonům doplňujeme doporučení: Pracovníci MAS mají jednoznačný zájem na tom, aby kontrolami prošly všechny žádosti a mohly tak být předány Výběrové komisi k hodnocení. Udělají maximum pro to, aby žádný z žadatelů neměl k využití výše uvedených opravných úkonů důvod. Proto v případě, že by přece jen Vaše žádost byla vyřazena, upřednostňují a doporučují osobní konzultaci a pokus o dohodu před využitím těchto opravných úkonů. Pracovníci MAS Vám milerádi dopodrobna vysvětlí, jaké nedostatky či chyby vedly k vyřazení Vaší žádosti.

Možnost podání Žádosti o přezkoumání je určena obecně především pro situace, kdy pravidla programu umožňují nejednoznačný výklad, MAS přistupuje ke kontrole netransparentně apod. U zjevných a neodstranitelných chyb Vám tato Žádost o přezkoumání nijak nepomůže k revizi rozhodnutí. RO SZIF u těchto zjevných chyb stanovisko MAS jen potvrdí. Jediným důsledkem tak bude kvůli dodržení předepsaných lhůt výrazné pozdržení a prodloužení administrace a hodnocení všech žádostí. Proto Vás velice prosíme o zvážení využití těchto opravných úkonů a vyzýváme Vás, abyste se na nás obrátili ještě předtím, než tuto Žádost o přezkoumání podáte. Osobní setkání jistě umožní nalezení shody.

Způsob výběru projektů:

Sestavení pořadí projektů dle preferenčních kritérií daných Fichí má na starosti Výběrová komise. Ta má 13 členů a řídí se Statutem Výběrové komise, který byl schválen Valnou hromadou Rozvojového partnerství dne 22. prosince 2008 (ke stažení na http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/ropa/RoPa-Statut_Vyberove_komise_2009.pdf).

Statut Výběrové komise ošetřuje taktéž střet zájmů členů komise v případě, že jsou nepřipustně spjati s žadatelem či zpracovatelem projektu. Každý projekt je hodnocen minimálně třemi členy výběrové komise.

Hodnocení probíhá na základě bodování projektů dle preferenčních kritérií uvedených ve Fichi. Detailní obsah naplnění jednotlivých preferenčních kritérií obsahuje **Metodický pokyn pro hodnocení projektů** (dále jen Metodický pokyn) dané Fiche. Metodický pokyn uvádí pro každé preferenční kritérium podrobný popis, příklady, taxativní výčty, mezní hodnoty apod. a představuje tak žádanou podobu projektů. Metodický pokyn je připraven příslušnou poradní skupinou a kanceláří MAS a před zveřejněním schválen Programovým výborem. Zveřejňuje se současně s Výzvou. Výběrová komise bude náležitě proškolená a seznámena s Metodickým pokynem, a to za použití metod obodování cvičných projektů a následném rozboru hodnocení.

1. zasedání

Na první schůzce se Výběrová komise seznámí s výsledky jednotlivých kontrol. Zprávu o výsledcích kontrol pro zasedání připraví pracovník MAS. Proběhne zde losování rozřazení žádostí mezi jednotlivé hodnotitele a stanovení harmonogramu hodnocení žádostí. Zásadou je, že jeden projekt bude hodnocen minimálně třemi členy výběrové komise.

Veřejné slyšení žadatelů

V rozmezí 7 až 14 dnů po prvním zasedání Výběrové komise proběhne veřejné slyšení žadatelů, na kterém budou mít žadatelé možnost své projekty představit za přítomnosti členů Výběrové komise a veřejnosti. Veřejné slyšení bude náležitě propagováno v souladu s komunikačním plánem MAS.

2. zasedání

Od Veřejného slyšení žadatelů poběží lhůta 21 dnů pro vypracování hodnocení jednotlivými členy komise. Následně předají do rukou manažera MAS podepsaný bodovací formulář s povinně uvedeným slovním komentářem hodnocení každého preferenčního kritéria. Manažer poté sestaví souhrnnou tabulku pro všechny hodnocené žádosti. Celkový počet bodů se vypočítá jako průměr součtu bodů od každého hodnotitele zaokrouhlený na jedno desetinné místo.

Návrh, včetně pořadí projektu a přidělených dotací, bude připraven manažerem MAS a předán členům komise jako podklad pro druhé zasedání Výběrové komise. Komise nejdříve provede kontrolu bodování projektu a schválení návrhu. Jednotliví členové komise si mohou navzájem vyžádat zdůvodnění přidělených bodových hodnot u jednotlivých kritérií a žádostí. Po schválení výsledného hodnocení a pořadí projektů Výběrová komise přijme písemné usnesení, jež je za účasti předsedy Výběrové komise předneseno na jednání členů

Programového výboru. Předseda podá zprávu o průběhu hodnocení. Programový výbor pak hodnocení schválí nebo v závažných a odůvodnitelných případech vyzve komisi k novému hodnocení. Pro doporučení MAS k realizaci musí projekt získat minimální počet bodů stanovený ve Fichi. Po schválení návrhu Programovým výborem (cca polovina června 2011) bude na webu www.regionhranicko.cz zveřejněno pořadí žádostí a seznam doporučených projektů. Hodnocení projektů je neveřejné, zveřejňuje se pouze pořadí projektů s počtem přidělených bodů. Kancelář MAS nejdříve 14 dnů po zveřejnění výsledků hodnocení poskytne neúspěšným žadatelům konzultace, na kterých jim sdělí průměrné bodové hodnocení každého kritéria a reprodukuje slovní komentáře hodnotitelů.

Registrace na RO SZIF

MAS písemně informuje žadatele o výsledku hodnocení a bezodkladně předá doporučené žádosti k zaregistrování a kontrole na příslušný RO SZIF. Ten pak ověří správnost administrativní kontroly a kontroly přijatelnosti žádostí, kterou na začátku provedla MAS. Po oznámení výsledku kontroly ze strany RO SZIF budou žadatelé oficiálně informováni dopisem zaslaným MAS. **Datum zaregistrování žádostí na RO SZIF je zároveň datem, od něhož jsou výdaje projektu považovány za způsobilé.** Váš projekt tedy můžete začít realizovat klidně na druhý den po podání žádosti na MAS. Ovšem pouze v případě, že byl váš projekt vybrán k realizaci a až po datu zaregistrování žádosti na RO SZIF budou výdaje způsobilé, tedy předložitelné k proplacení. V průběhu realizace bude kancelář MAS žadatelům k dispozici ke konzultacím, aby vše proběhlo hladce a bez větších problémů. Podpoření žadatelé budou MAS pravidelně informovat o stavu realizace. Každý podpořený žadatel bude mít na webu regionhranicko.cz vyhrazen datový prostor a přednastavenou prezentaci s jednoduchým redakčním systémem. Tuto prezentaci budou podpoření žadatelé na základě dohody s MAS pravidelně aktualizovat (především kontaktní údaje, fotografie, monitorovací zprávy a aktuality, týkající se jejich projektu). Takováto prezentace umožní všem cílovým skupinám mít přehled o aktuálním stavu jednotlivých projektů. Dále bude základním zdrojem informací pro pracovníky MAS, např. při tvorbě letáků, bulletinů, zpravodajů apod.

RO SZIF po dokončení svých kontrol definitivně schválí doporučené projekty k realizaci, připraví Dohodu o poskytnutí dotace a písemně vyzve žadatele k podpisu (předpoklad říjen 2011). **Datem podpisu Dohody začíná běžet lhůta 24 měsíců (resp. 36 měsíců v případě financování formou leasingu), kdy musí být Váš projekt zrealizován, tedy musí být na RO SZIF předložena Žádost o proplacení dotace.**

MAS má za povinnost tuto Žádost o proplacení zkontrolovat včetně doplňkových podkladů o platbu. MAS si na tuto kontrolu vyhrazuje lhůtu 14 dnů. Žádost o proplacení tedy příjemce nejprve předloží na MAS, kde bude zkontrolována včetně příloh dle kontrolního listu. V případě kladného výsledku kontroly bude formulář Žádosti o proplacení potvrzen pracovníkem MAS a poté předložen na příslušný RO SZIF. V případě nedostatku, MAS na místě písemně vyzve žadatele o doplnění ve stanovené lhůtě.

Kontroly projektů:

Za účelem zjištění stavu místa realizace, průběhu realizace projektu, dodržování vázanosti projektu na účel, pro zajištění hladkého průběhu a eliminaci rizik, budou probíhat **kontroly projektů**. Kontroly budou prováděny RO SZIF za přítomnosti pracovníka MAS. Kontrola bude

příjemci kontroly oznámena v předstihu. MAS si dále bude organizovat vlastní kontroly nad rámec plánu kontrol RO SZIF a podpořený žadatel o ní bude vždy včas informován.

Kontroly budou prováděny na těchto úrovních:

Kontrola před zahájením realizace

- kontrola stavu místa realizace, kontrola výchozích předpokladů, zjištění, zda skutečnost odpovídá situaci popsané v projektu

Kontrola v průběhu realizace

- kontrola naplňování monitorovacích indikátorů
- kontrola dodržování stanoveného harmonogramu = kontrola časového plnění projektu
- kontrola naplňování předpokládaného plánu projektu = kontrola plnění jednotlivých aktivit a výstupů projektu
- kontrola plnění preferenčních kritérií

Kontrola po ukončení projektu

- kontrola dodržení monitorovacích indikátorů
- kontrola vázanosti projektu na účel (zda předmět projektu, např. budova, stroj, slouží účelu projektu, který byl uveden žadatelem v projektu)
- kontrola archivace dokumentu
- kontrola dodržování pravidel publicity
- kontrola splnění preferenčních kritérií

Z kontrol budou vypracovány zprávy o průběhu kontrol, které bude projednávat Programový výbor a budou zasílány na příslušný RO SZIF.

2. NÁZVOSLOVÍ A SVĚT LEADER

Co je to LEADER

Zkratka **LEADER** pochází ze spojení „Liaison entre les actions economic rural“ a v překladu znamená „Propojení aktivit pro rozvoj venkovské ekonomiky“. Hned z počátku je potřeba osvětlit několik spojení, ve kterých je slovo LEADER používáno.

Iniciativa LEADER je jednou ze čtyř iniciativ Evropské unie, která byla schválena Evropskou komisí 14. dubna 2000. Charakteristická je zcela novým způsobem myšlení a zcela novými metodami, kterými přispívá k rozvoji venkova. Filosofie LEADERu je založena na pevném přesvědčení, že místní společenství jsou sama schopna nejlépe řešit vlastní problémy, a že je tedy účelné poskytovat jim maximální možnou podporu. Základními cíly iniciativy LEADER jsou:

- a) zlepšení kvality života ve venkovských oblastech

- b) posílení místního ekonomického prostředí a zhodnocení místní produkce
- c) šetrné zhodnocení přírodních a kulturních zdrojů
- d) zavádění inovací a nových technologií na venkov
- e) posílení venkovské komunity a spolupráce

Těchto cílů je dosahováno použitím **principů LEADER** (někdy uváděno též jako **metod LEADER**). Mezi ty základní patří **přístup „zdola – nahoru“** (nedochází k direktivnímu centrálnímu řízení, zásadní vize, rozhodnutí, strategie rozvoje apod. vznikají a realizují se na lokální úrovni, jsou tvořeny a realizovány místními aktéry rozvoje), **územní příslušnost strategie** (území, na němž se rozvojová strategie realizuje, musí být jednak dostatečně soudržné, jednak dostatečně velké, aby mohl být rozvoj generován zevnitř území), **místní partnerství veřejného a soukromého sektoru: Místní akční skupiny** (detaily viz níže), integrované a vícesektorové akce, budování sítí, spolupráce a inovace. Princip LEADER umí lépe využít specifika jednotlivých venkovských regionů a zeslabuje centralizovaný, administrativní a paušální přístup k regionům.

Pro podporu dosažení cílů iniciativy LEADER a zavádění principů LEADER vyhláší Evropská Unie od roku 2000 podpůrné programy (LEADER I, II, LEADER+), přičemž ten aktuální je **Program LEADER 2007-2013** (dále jen Program LEADER). Tento program umožňuje díky čerpání dotačních prostředků snazší implementaci programu do venkovských oblastí, tak aby po jeho ukončení byly principy LEADER v dané lokalitě nadále využívány a obešly se již bez dalších dotačních prostředků.

Co je to „místní akční skupina“

Pro účelné využití podpory a zajištění dopadů odpovídajících principům a cílům, má Program LEADER svá specifika a je tak značně rozdílný oproti jiným programům Evropské unie. Zásadní odlišností je, že odpovědnost za rozvoj území, naplňování strategie, výběr a kontrolu podpořených projektů přebírají aktéři přímo v regionu, kteří nejlépe znají jeho potřeby, problémy i přednosti. Děje se tak skrze organizace typu „**místní akční skupina**“ (**dále jen MAS**), které fungují na principech doporučených Evropskou unií. Pouze MAS tak mohou přisun dotací z Programu LEADER pro svůj region zajistit, rozdělovat, administrovat a kontrolovat. MAS musí mít právní statut: může se jednat o občanské sdružení (dále jen o.s.), obecně prospěšnou společnost (dále jen o.p.s.) nebo zájmové sdružení právnických osob (dále jen ZSPO). V daném regionu působí vždy pouze jedna MAS, členy se mohou stát podnikatelé, zemědělci, obce, nestátní neziskové organizace (dále jen NNO), spolky či fyzické osoby z daného regionu. V řídicích orgánech i v členské základně MAS musí být zachován vyvážený poměr zástupců veřejného a soukromého sektoru, ten soukromý dokonce musí v řídicích orgánech i v členské základně tvořit většinu. V současnosti působí v české republice zhruba 160 MAS. Postup pro získání podpory z Programu LEADER je pro všechny MAS v ČR obdobný a závazný a lze jej tak osvětlit na příkladu MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, která je vyhlášovatelem Programu LEADER „Měníme Hranicko“.

Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, o.s.

Místní akční skupina Rozvojové partnerství Regionu Hranicko (dále jen Rozvojové partnerství) působí od roku 2005, kdy vznikla díky projektu INNOREF nejdříve jako neformální sdružení několika institucí se zájmem o spolupráci ve prospěch rozvoje regionu. V roce 2006 pak získala právní subjektivitu jako stejnojmenné občanské sdružení. Základním posláním je podpora členů i ostatních organizací regionu v jednotlivých projektech a aktivitách tak, aby byl zajištěn trvale udržitelný rozvoj celého regionu při maximálním využití potenciálu místních lidských a přírodních zdrojů. Veškeré aktivity jsou postaveny na základě partnerství a vzájemné spolupráci. Činnost MAS přispívá k překonání izolovanosti, posílení místní demokracie, k integraci rozvoje venkova, ke zlepšení spolupráce aktivních subjektů v obcích, většímu zapojení soukromého kapitálu, efektu společného postupu subjektů soukromé a veřejné sféry.

Ke dni vydání této příručky má Rozvojové partnerství 43 členů, 2 zaměstnance, předsedou sdružení je Vojtěch Skácel. Důležité je tzv. „území působnosti MAS“, na němž MAS realizuje své aktivity. Pro Rozvojové partnerství je to region Hranicko, tedy katastrální území všech obcí, které spadají pod správní obvod obce s rozšířenou působností Hranice (seznam těchto 31 obcí naleznete v textu [Výzvy č.1/2011](#)).

Rozvojové partnerství svými aktivitami napomáhá k naplňování cílů dokumentu „**Strategie rozvoje regionu Hranicko do roku 2013 (aktualizovaná verze 03/2010)**“ (dále jen Strategie rozvoje regionu Hranicko, ke stažení na www.regionhranicko.cz/strategie-rozvoje-regionu). Jedná se o základní dokument rozvoje regionu, na němž se shodli Mikroregion Hranicko a Rozvojové partnerství. Popisuje klíčová témata, priority a směr rozvoje, vizi regionu v roce 2013 a sadu opatření, jak tohoto stavu dosáhnout.

Tou nejdůležitější a pro region zásadní aktivitou, kterou může MAS Rozvojové partnerství k výše uvedenému přispět, je příprava, získání podpory a realizace Programů LEADER, které umožní do regionu přivést nemalé finanční prostředky. Rozvojové partnerství už na svém kontě jeden takový úspěch má, a to realizaci Programu LEADER ČR 2006, který byl dotován z národních zdrojů a byl jakýmsi předstupněm či tréninkem MASEk při přípravě na účast v Programu LEADER hrazeném z fondů EU. O **Programu LEADER ČR 2006 „Šance pro Hranicko“** se více dozvíte na www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/leader/2006. V roce 2006 pak započala intenzivní příprava na získání podpory pro realizaci „evropského“ Programu LEADER 2007-2013.

Stanovy, zápisy, seznam členů a další informace naleznete na webu www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko.

Jak funguje aktuální Program LEADER 2007-2013

V České republice je Program LEADER 2007–2013 součástí **Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013** (dále jen PRV) spravovaného Ministerstvem zemědělství ČR (dále jen MZe), konkrétně **Osy IV. LEADER**. MAS Rozvojové partnerství se při přípravě a podání žádosti o podporu, stejně jako při realizaci Programu řídila a řídí dokumentem **Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace pro místní akční skupiny v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013** v platném znění (dále jen Pravidla MAS). Znalost tohoto dokumentu není pro žadatele nutná, zásadní informace jsou zapracovány do této příručky. Zájemci ji naleznou na webu www.regionhranicko.cz/leader v sekci Aktuální výzva.

Jak již bylo řečeno, Program LEADER umožňuje díky čerpání dotačních prostředků snazší implementaci principů LEADER do venkovských oblastí. Sama MAS si však musí stanovit priority, kam tuto pomoc nasměrovat. Jednak nelze podporovat ty oblasti, jejichž rozvoj odporuje zásadám udržitelného rozvoje, ochrany životního prostředí či rovným příležitostem. Určité omezení také přináší fakt, že už sama Česká republika stanovila na období 2007 – 2013 prioritní oblasti pro rozvoj venkova, a pouze ty mohou být podpořeny. Přesto všechno zůstává nepřehledné množství témat a oblastí, které jsou z Programu LEADER podporovatelné.

Množství finančních prostředků je ovšem omezené, a pokud by se tato podpora rozprostřela celoplošně a do velkého množství oblastí, její dopad by byl pro region téměř zanedbatelný. Proto pravidla Programu LEADER ve vlastním zájmu nutí MASy stanovit si na celé šestileté období trvání programu tzv. Strategický plán LEADER, v němž MAS ve shodě s vlastní členskou základnou i širokou veřejností a na základě znalosti potenciálu svého území vybere oblasti venkovského života, do nichž tuto podporu nasměruje. Tímto dokumentem pro Hranicko je **Strategický plán LEADER „Měníme Hranicko“** podrobněji o něm viz níže).

Strategický plán LEADER „Měníme Hranicko“ naleznete na adrese www.regionhranicko.cz/leader → Dokumenty ke stažení.

Příprava Strategického plánu LEADER „Měníme Hranicko“

Příprava tohoto šedesátistránkového strategického dokumentu se datuje již od roku 2006. Rozvojové partnerství zahájilo přípravu stanovením tří klíčových témat pro rozvoj Hranicka, která byla odvozena ze Strategie rozvoje Regionu Hranicko, a to zemědělství, revitalizace obcí a podnikání a cestovní ruch. Ke každému tématu byla vytvořena pracovní skupina, jejichž schůzky proběhly v měsících březnu, květnu, září a listopadu 2007 (zápisy a prezentace z veřejných setkání naleznete na www.regionhranicko.cz/leader → Dokumenty ke stažení → Příprava a vznik SPL). Každá pracovní skupina diskutovala silné a slabé stránky regionu, navrhla priority využití dotačních prostředků a také stanovila k příslušnému tématu dotační tituly, hlavní tvůrci pak rozpracovali výsledky jednání do podoby finálního dokumentu a celkem 7 fichí. Po celou dobu se k výsledkům jednání, k zaměření a obsahu dokumentu mohla kromě členské základny vyjádřit též široká veřejnost. Příprava byla

uzavřena v prosinci 2007 definitivním schválením dne 12.12.2007 Valnou hromadou Rozvojového partnerství.

Strategický plán LEADER (dále jen SPL) „Měníme Hranicko“ byl zásadní součástí Žádosti o realizaci SPL, kterou Rozvojové partnerství podalo spolu s dalšími 98 MAS v 1. výzvě k předkládání Žádosti o realizaci SPL, kterou vyhlásilo Ministerstvo zemědělství (dále jen MZe) v rámci Osy IV. PRV, opatření IV.1.1. Místní akční skupina. MZe žádost včetně SPL posoudilo, schválilo a doporučilo k realizaci spolu s dalšími 47 úspěšnými MAS z ČR (Rozvojové partnerství se v počtu bodů umístilo dokonce na 9. místě!!). V 2. výzvě, která byla uzavřena na podzim 2008, bylo vybráno dalších 64 MAS, celkem je tedy do Programu LEADER 2007-2013 v ČR zapojeno 112 MAS.

Z obsahu SPL „Měníme Hranicko“

Jedná se o integrovanou strategii, která používá globální přístup založený na interakcích mezi subjekty, sektory a projekty, strategický plán je postaven na pro region charakteristických tématech a využívá místních zdrojů, sjednocuje subjekty a projekty z různých oblastí. Naplňuje cíle a principy LEADER. SPL nesmí být pouhým seznamem projektů nebo seskupením sektorových opatření. Důraz je kladen taktéž na dopad plánu na ženy, mladé lidi a zemědělce. Strategie musí prokázat, že se opírá a má souvislost s daným územím zejména v socio-ekonomických otázkách. Musí prokázat svoji opodstatněnost a trvalou udržitelnost v tom smyslu, že zdroje nebudou využívány na úkor budoucích generací.

Celá třetina dokumentu je věnována hloubkové analýze regionu. Hodnotící analýza ukázala přednosti, nedostatky, šance a ohrožení rozvoje regionu Hranicko. Rozebrána byla demografická struktura obyvatel, vzdělanostní struktura a úroveň, zaměstnanost, ekonomické subjekty, průmysl, neziskový sektor, životní prostředí, cestovní ruch, specifika daného území, historická i současná soudržnost území, na němž MAS působí. Po SWOT analýze, která následně odhaluje příležitosti, ohrožení a silné a slabé stránky regionu, pokračuje SPL stanovením strategie, tedy, jakým směrem se chce dále region rozvíjet, jaké k tomu použije nástroje, jakých cílů chce dosáhnout. Vyjmenovává též, jaké inovační prvky budou využity. Další kapitola představuje samotnou MAS Rozvojové partnerství, její historii, zkušenosti, řídicí procesy, vnitřní organizaci a zdroje pro svou činnost. Dokument dále podrobně popisuje systém administrace, řízení, monitoringu, kontroly a hodnocení realizace Programu LEADER „Měníme Hranicko“ (podrobnosti o těchto postupech viz kap 2.5. str. 43), závěrečná kapitola pak popisuje zapojení mladých lidí, žen a zemědělců do struktur MAS, přípravy a realizace programu.

SPL „Měníme Hranicko“ je základem pro celou šestiletou realizaci Programu LEADER „Měníme Hranicko“.

Program LEADER „Měníme Hranicko“

SPL „Měníme Hranicko“ je tedy strategickým dokumentem popisujícím směr, nástroje a cíle rozvoje regionu. Díky úspěchu Žádosti o realizaci tohoto SPL tak k dosažení těchto cílů vyhláší Rozvojové partnerství Regionu Hranicko pro období 2008-2013 **Program LEADER „Měníme Hranicko“**. Jedná se o dotační program, který na základě každoročních místních výzev k předkládání **Žádostí o dotaci na realizaci projektů v rámci opatření IV.1.2 „Realizace místní rozvojové strategie“ Programu rozvoje venkova ČR** (dále jen Žádostí o dotaci) bude podporovat nejpřínosnější projekty ve vybraných oblastech. MAS totiž nechce (a ani nemůže) čerpat celou velkou dotaci jen pro svou činnost či projekty vlastních členů. MAS zde spíše funguje jako jakýsi prostředník, který je znalý specifík svého regionu a tedy nejlépe schopen rozhodnutí, které projekty nejvíce přispějí k naplňování cílů SPL. Zhruba 85% celé alokace (přidělených finančních prostředků) tak poputuje k nejrůznějším úspěšným žadatelům z Hranicka. Žadatelé nemusí být v žádném vztahu k MAS, musí však splnit všechny podmínky dané programem, aby dotaci mohli získat. Zhruba 15% dotace pak MAS využije pro řízení a administraci programu, na vzdělávání svých členů i široké veřejnosti, kontrolu konečných příjemců dotace, na propagaci svou i podpořených projektů.

Detailní popis Programu LEADER „Měníme Hranicko“ a návod, jak se do tohoto programu zapojit (získat dotaci, úspěšně zrealizovat svůj projekt a udržet jeho výsledky) je obsahem ostatních kapitol.

3. JAK ZAPOJIT VEŘEJNOST

Následující kapitola dává alespoň stručný návod pro proces zapojování veřejnosti, který je ze své podstaty velice záslužný, a **navíc je u Fiche č. 6 Spolkový život a sport předmětem preferenčního kritéria Zapojení obyvatel/členů do plánování projektu.**

Zapojování veřejnosti je série aktivit sloužících k informování dotčených a zainteresovaných občanů a získání jejich podnětů pro přípravu a přijetí kvalitního rozhodnutí. Je to prostředek, ale také cíl. Prostředek k dosažení kvalitního rozhodnutí a cíl mobilizace občanů k zájmu o veřejné dění.

Témata, u nichž je vhodné zapojit veřejnost, jsou např.: plánování veřejných prostranství, strategická rozhodnutí, strategická plánování (územní plánování) a sestavování rozpočtu.

Klíčové kroky při zapojení veřejnosti:

- plán procesu zapojení
- určení cílových skupin - koho vlastně chceme oslovovat
- zpracování materiálů (dotazníky, ankety, letáky, brožury, nákresy místa realizace apod.)
- výběr a načasování technik informování a získávání podnětů
- zajištění zpětné vazby (zajištění vypořádání připomínek)

Techniky zapojení veřejnosti:

Existuje velká škála technik zapojení veřejnosti a komunikace. Při výběru techniky je třeba zohlednit úroveň zapojení, potřeby a možnosti cílové skupiny, podstatu projektu a také finanční prostředky.

Úrovně zapojení:

- Ü poskytování informací (úřední deska, letáky, brožury, zpravodaj, výstava, reklamy/inzeráty v místním nebo regionálním tisku, TV, rádio)
- Ü získávání informací od občanů (veřejná projednání, plánovací víkend, ankety, dotazníky, interaktivní výstava, domovní setkání, on-line fóra na internetu)
- Ü zapojení a konzultace (pracovní semináře – workshopy, diskusní fóra, Open house)
- Ü společné plánování a rozhodování (akční plánování, občanská poradní komise, občanské poroty, účast veřejnosti v pracovních skupinách)
- Ü delegace rozhodovacích pravomocí na občany (místní referendum)
- Ü další vhodné techniky vymyšlené žadatelem

Jak naplánovat proces zapojování veřejnosti

Na začátku je důležité rozvržení kapacit, práce i času. Cílem zapojení veřejnosti je maximální výsledek při optimálních nákladech. Položte si proto tyto otázky:

Jaké vstupy od občanů jsou pro rozhodnutí potřeba?

Jaká úroveň zapojení veřejnosti je vhodná (viz výše)?

Jaká bude ochota občanů se zapojit?

Jaký je časový prostor?

Jaké cílové skupiny zapojíme?

Plán zapojení veřejnosti:

Přípravná fáze (plán, určení odpovědností, identifikace cílových skupin, sběr informací o místě) \implies *Realizační fáze* (informační kampaň, sběr dat-anketa, dotazník) \implies *Závěrečná fáze* (veřejné projednání, zpracování připomínek, zveřejnění konečné verze projektu)

Realizovaný proces zapojení veřejnosti ovšem musíte v Žádosti či při kontrole na místě také nějakým způsobem doložit. Proto je vhodné archivovat maximum dokumentace.

Dokumentace o provedeném zapojení veřejnosti:

- pozvánky, články ve zpravodaji, plakáty, letáky ...
- prezenční listina
- zápis z jednání

- fotografie
- dotazníky, ankety a jejich vyhodnocení

Příklady projektů, kde se uplatňuje zapojení veřejnosti a úroveň zapojení:

Příklad 1.

Úprava veřejného prostranství v obci

Úroveň zapojení – získávání informací od občanů

Cílová skupina – obyvatelé obce

Pro takovýto typ projektu je vhodné veřejné projednání nebo plánovací víkend. Nejen proto, že názor občanů je v této věci žádoucí, ale také proto, že mohou do projektu přinést nové nápady (návrhy úprav).

Veřejné projednání je třeba naplánovat několik týdnů dopředu, jelikož je nutné oslovit hodně lidí. Doba pořádání veřejného projednání by měla být v odpoledních či podvečerních hodinách, aby byla zaručena co největší účast občanů. Místem konání může být budova obecního úřadu (jiné vhodné prostory) nebo také přímo plocha, které se úprava týká.

Všem účastníkům musí být představen návrh úpravy prostranství a dána možnost k takovému návrhu se vyjádřit. Účelem je formou diskuze dojít k většinovému názoru na úpravu prostranství. Dalším způsobem vyjádření se k návrhu může být zakreslení nápadů účastníků do plánu úpravy prostranství.

Aby byla zajištěna nestrannost při veřejném projednání, je dobré oslovit facilitátora (facilitátor moderuje, řídí schůzku, diskusi, uděluje slovo, shrnuje výsledek jednání), který není z řad zástupců obce nebo z řad občanů obce, na věc má tedy nestranný a neutrální pohled. Díky nestrannosti získáte z veřejného projednání opravdu objektivní výsledky a ani jedna ze zúčastněných stran by se neměla cítit poškozeně.

Dále je důležitá účast architekta (zahradního architekta), který úpravu prostranství navrhl, aby mohl z hlediska technického okomentovat či zamítnout nevhodné návrhy.

Výsledky projednání by se měly odrazit ve výsledné podobě prostranství, jinak celý proces zapojení veřejnosti pozbývá smysl. Zapracováním výsledků do výsledné podoby také dosáhnete větší spokojenosti občanů, protože výsledek je společným dílem občanů a vedení obce, občané si také tohoto místa budou více vážit, zvýší se jejich zodpovědnost za stav tohoto prostoru v budoucnu (důležité hlavně u dětí a mládeže).

Příklad 2.

Rekonstrukce sokolovny neziskovou organizací (spolkem, sdružením)

Úroveň zapojení - získávání informací od občanů

Cílová skupina – členové neziskové organizace, potencionální uživatelé objektu

U takovéhoho typu projektu je postačující zapojení cílových skupin a to formou dotazníkového šetření nebo formou ankety. Důležitým výstupem je v první řadě určení účelnosti objektu. Jestli bude využíván na sport, kulturu nebo jiné činnosti. Od toho se poté

budou odvíjet technické úpravy a návrhy projektu. Je proto podstatné šetření provést s časovým předstihem.

Jak sestavit dotazník, základní body dotazníku:

- identifikační údaje dotazovaného (pohlaví, věk, vzdělání)
 - jak často a jak konkrétně dotazovaný objekt v současné době využívá
 - co dotazovaný v objektu postrádá, co se mu na něm nelíbí
 - jak hodnotí technický a estetický stav různých částí objektu
 - co by si v objektu přál
 - jak často by těchto nových či obnovených funkcí objektu po projektu využíval
-
- je důležité zvolit vyrovnaný vzorek dotazovaných (muži x ženy, staří x mladí)
 - používat co nejvíce otázek, na které lze odpovědět ano x ne
 - umožnit ohraničený prostor pro textové vyjádření,
 - určit hodnotící stupně (např. vynikající, dobrý, dostatečný, nedostatečný)

Text kapitoly je převzat a upraven z podkladů vytvořených CpKP střední Morava. Podrobnou publikaci k procesu zapojování veřejnosti "Občané a veřejná prostranství" možno stáhnout na této adrese:

www.olidech-slidmi.cz/cz/knihovna/obcane-a-verejna-prostranstvi.aspx

Autoři publikace: Mgr. František Kopecký, Lucie Machová

Vydala: MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko v dubnu 2011, ~~verze01~~ verze04